Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 145 (13634) | 1974 оной июниин 23, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ПРАСКОВЬЯ АНДРЕЕВНА Архипенко Улаан-Үдын электро-заhабарилгын заводто слесарьнүүдэй бригадираар долоон жэлэй туршa соо ажаллажа байна. Жэл бүхэндэ энэ бригада түсэбтэ даабаряа, социалис уялгануудаа үлүүлэн дүүргэдэг заншалтай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: слесарьнүүдэй бригадир, коммунис ажалай ударник П. А. Архипенко.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

УРЛАН НАРИЖУУЛАГША БА ҮЙЛЭДБЭРИ

Ухаалан зохёогшод, урлан нарижуулагшадай үйлэдбэридэ дүүргэдэг үүргэ сэгнэшэгүй ехэ. Тэдэнэр предприятинуудайнгаа үйлэдбэри hайн мэдэдэг hэн тула олон асуудал шиидхэдэг, үйлэдбэриин эгээл шухала, хэрэгтэй юумэндэ анхаралаа хандуулдаг гээшэ.

Эдэбхи үүсхэлтэ ажалай, ухаалан зохёолгын, урлан нарижуулгын хэрэг hайжаруулhанай ашаар лэ шэнэ түхеэрэлгэ, шэнэ техникэ зохёогдоно, хуушануудынь шэнэдхэгдэнэ. Техническэ дэбжэлтэ туйлагшад гэжэ ухаалан зохёогшод, урлан нарижуулагшад дэмы нэрлэгдэнэгүй ёhотой. Тиимэhээ ухаалан зохёолго, урлан нарижуулга гүрэн түрын удха шанартай асуудал болонхой.

Үйлэдбэридэ аша туhатай асуудалнуудые шиидхэдэг эдэбхитэйшүүл республикымнай промышленна предприяти, барилгын организаци, транспорт дээрэ яhала олон. Тэдэнэр табан жэлэй түсэбые болзорhоонь уридшалан дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ жагсаад, табан жэлэй жасада өөhэдынгөө горитой туhа нэмэри оруулалсажа байна.

Урлан нарижуулагшад табан жэлэй туршада 33 миллион түхэригэй экономическа ашаг үрэ үгэхэ дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ социалис уялга абаhан юм. Энэ уялгаяа дахинаа хаража үзөөд, болзорhоонь нэгэ жэлээр уридшалан дүүргэхэ гэжэ шиидээ. «Табан жэлые — дүрбэн жэл соо!» гэhэн уряатай социалис мүрысөөн предприятинуудта үргэнөөр дэлгэрээ. Урлан нарижуулагшадай табан жэлые дүрбэн жэл соо дүүргэхэ бүхы арга боломжо бии. 26 миллион түхэригэй экономическа ашаг үрэ үгэхэ дурадхалнууд гурбан жэлэй хугасаада үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Энэнь урдахи табан жэлэй гурбан жэлэй үрэ дүнгүүдтэй сасуулхада, 7 гаран миллион түхэригөөр үлүү ехэ юм.

Улаан-Үдын авиазаводой, Хурамхаанай леспромхозой, нооhо сэбэрлэн угаадаг Улаан-Үдын фабрикын, «Электромашина», «Теплоприбор» заводуудай, Буряадай геологоуправлениин эдэбхитэйшүүл табан жэлые болзорhоонь уридшалан дүүргэхэ жасада өөhэдынгөө хубита оруулха зорилгоёо урагшатайгаар бэелүүлжэ байна.

«Электромашина», «Теплоприбор» заводуудай урлан нарижуулагшад продукциин шанар hайжаруулха олон асуудал шиидхэжэ шадаа. Эндэ бүтээгдэдэг электродвигательнүүд, халуун уурлай даралта шалгадаг орёо приборнууд арадай ажахын шухала hалбаринуудта хэрэглэгдэхэhээ гадна, харин олон гүрэнүүдтэ эльгээгдэдэг. Тиимэhээ двигатель, приборнууд эрхим hайн шанартай, ашаглахада найдамтай бэхи байхаhаа гадна газаа талаараа таарамжатай зохидоор бүтээгдэхэ ёhотой юм. Эдэбхитэйшүүл эдэ асуудалнуудта үдэр бүхэндэ анхаралаа хандуулдаг, продукциин шанар hайжаруулха арга зам олгоног гээшэ. Хүшэр ажал оньhожоруулха, продукци бүтээлгэдэ шэнэ материал хэрэглэхэ зорилго эдэбхитэйшүүлэй хүсэ шадалаар бэелүүлэгдэнэ.

Олон ухаалан зохёогшод, урлан нарижуулагшад эдэбхитэйшүүлэй бригада, бүлэг болон хамтаржа ажаллана. Предприятинуудай гол мэргэжэлтэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хүтэлбэрилдэг, хабаадалсадаг эдэбхитэйшүүлэй бригада, бүлэгүүд техническэ дэбжэлтэ туйлалгын, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлгын эгээл орёо асуудал шиидхэнэ гэжэ дүй дүршэл элирүүлэн харуулаа. Республикымнай 2 мянга гаран урлан нарижуулагшад 528 эдэбхитэйшүүлэй бригадануудта орологжо, жэл бүхэндэ 1.500 шахуу дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлнэ.

Түмэр замай Улаан-Үдын отделениин коллектив жэлэй эхиндэ угтамжын түсэб абаа hэн. Тиихэдээ урлан нарижуулгын хүдэлмэри бүри ехэ ашаг үрэтэй болгохо гэжэ шиидэhэн юм. Урдань хараалhан нэгэ миллион 100 мянган түхэригэй экономическа алмалта хэхын орондо нэгэ миллион 400 мянган түхэригэй арьбалалта үгэхэ дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ уялга абаа. Шэлэhэн социалис уялгануудаа табан жэлдэ бэшэ, харин гурбан жэл юhэн hара соо дүүргэхэ байhанаа мэдүүлээ. Эдэбхитэйшүүл ниимэ ехэ аша туhатай урлан нарижуулгын хүдэлмэри ямар аргаар бүтээнэб гэхэдэ, зохёон байгуулхы ажал дүүргэдэг бригада, бүлэгүүд болон хамтаржа, оюун бэлигээ, мэргэжэл шадабаряа ямар нэгэ шухала асуудалда зорюулдаг болоо.

«Электромашина» заводой мэргэжэлтэд «инженер, техник бүхэнэй үйлэдбэри хүгжөөлгэдэ оруулhан экономическа ашаг үрын өөрын хубита» гэhэн уряа соносхоhон юм. Тэдэнэй эдэбхи үүсхэлтэ ажал гурбан жэл соо 500 мянган түхэригэй алмалта үгэhэн байна. РСФСР-эй габьяата урлан нарижуулагша гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ энэ жэл хүртэhэн инженер Дамба Лапхарович Ринзанов заводто ажаллажа байгаа хорёод жэлэй туршада урлан нарижуулгын 66 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Эдэ дурадхалнуудайнь экономическа ашаг үрэ тэрэнэй хорин жэл соо абаха салин хүлhэ харюулхаhаа дахин үлүү ехэ юм.

Инженернүүд Опак, Мирошников, Мыльников гэгшэдэй эдэбхитэйшүүлэй бригада Онохойн модоной комбинат соогоо hайн мэдээжэ болонхой. Бригада ажал оньhожоруулха, материал алмаха, үнэтэ олон дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Хурамхаанай леспромхозой 46 хүнhөө бүридэhэн ВОИР-ай эхин организаци аша туhатай ехэ ажал хэнэ. Энээнэй ашаар шэнэ онол арга, түрүү дүй дүршэл леспромхоздо үргэнөөр хэрэглэгдэжэ байдаг. Механигууд А. И. Лисецкий, А. А. Широких автомашина, тракторнуудай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэдэн дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ.

Бага гаргашатайгаар hайн шанартай ехэ продукци бүтээн гаргаха гэhэн уряа ухаалан зохёогшод, урлан нарижуулагшадта сэхэ хабаатай. Тэдэнэй hүбэлгэн ухаагаа хүүлгэн, оюун бэлигээ гаргаан ажаллахада, үйлэдбэриин хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд элирүүлэгдэхэ, алмалта, арьбалалта хэгдэхэ, тиигэжэ үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлэгдэхэ байна ха юм.

Ухаалан зохёолгые, урлан нарижуулгые хүгжөөн дэлгэрүүлhэнэй, олоной хабаадаха хэрэг болгоhоной үндэhэн дээрэ техническэ дэбжэлтэ туйлагдаха, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлэгдэхэ гээшэ.

Ухаалан зохёолго, урлан нарижуулгада — үргэн харгы зам!

Мухар-Шэбэрэй аймагта

ХОНИДОЙ НООhО ХАЙШАЛЖА ЭХИЛЭЭ

Аймаг соогоо эгээн түрүүлэн, «Знамя Ленина» колхоз хонидойнгоо нооhо хайшалжа эхилбэ. Тус ажахы hүүлэй долоо-найман жэлдэ Намаг-Толгой гэжэ газарта томодхогдоhон пункт эмхидхээд, нэгэ доро 100 оньhон хайша хүдэлгэжэ, бүхы хонидоо хүдэлмэриин 10—12 үдэр соо хайшалжа дүүргэдэг hайн дүй дүршэлтэй.

Байгша ондо колхоз бүхыдөө 38 мянган хонидой нооhо хайшалжа хонин бүхэнhөө дунда зэргээр 3 килограммhаа бага бэшэ гэхэ гү, али хамта 1150 центнер сагаан алта гүрэндэ худалдаха юм.

Хонидой нооhоной хөөрэмсөөр эгээн түрүүн ахалагша хонишон Дамба Ивановай харадаг 670 эрье хонидой нооhон абтаба. Тэрэнэй удаа Семен Голендухинай отарын 800 эрье хайшалагдаа. Нооhоной гараса яhала hайн. Хонин бүхэнhөө дунда зэргээр 4,5—5 килограмм нарин нооhон абтана.

Пунктын ажалые тэрэнэй начальник Ц. Д. Бадмацыренов эмхидхэн хүтэлбэрилнэ. Мүн тракторна бригаданuудай бригадирнар өөhэдынгөө механизаторнуудтай хамта нооhо хайшалалсана. Тэдэнэй олонхинь хэдэн жэлдэ хонидой нооhо хайшалhан дүршэлтэй хүнүүд юм. Мүнөө пункт дээрэ 20 гаран хүн хүдэлнэ.

ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

ХАХАД hАРААР УРИД

Байгша оной июниин 21-нэй мэдээнэй ёhоор аймагай колхоз, совхозууд жэлэй эхинhээ хойшо гүрэндөө 55.440 центнер hү худалдажа, хахад жэлэй түсэбые болзорhоонь урид 600 центнерээр үлүүлэн дүүргэбэ.

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсон, эршэмтэй шангаар хүдэлhэн эндэхи hаалишад, малшад нёдондонойхидо орходоо үнеэдэйнгээ hү шэмые эрид дээшэлүүлжэ шадаа. Үнгэрhэн жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 9,5 мянган центнерээр ехэ сагаан эдеэн бэлэдхэлэй пунктда оруулагдаа.

Мүнөө ажахынууд үдэр бүри хамта 450—460 центнер hү hүнэй заводто тушаана. Харин нёдондо энэ үедэ үдэртөө 400 хүрэхэгүй центнер hү тушаадаг байгаа.

Июнь hарын дүүрэтэр аймагай колхоз, совхозууд 4500 центнерhээ бага бэшэ hү түсэбhөө гадуур гүрэндэ худалдаха зорилготой.

Манай корр.

ЗУН—hҮ hААМ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ ХАhА

КОЛХОЗ СООГОО ЭРХИМ

«Рассвет» колхозой hү haалиин нэгэдэхи фермэдэ дүй дүршэлтэй тугалшад Аксинья Савельева, Агафья Григорьева, Татьяна Слепнева гэгшэд ажаллана. Эдэ нүхэднай хэжэ байhан хүдэлмэридөө харюусалгатайгаар хандадаг хүнүүд гэжэ ажахы соогоо нилээд мэдээжэ болонхой.

Энэ фермые даагша Анфиноген Васильевичтай hаяхан уулзажа, тугалшадай хэр ажаллажа байhан тухай hонирхоходомнай, тэрэ мандa нигэжэ хэлэбэ:

— Гараhан тугалнуудаа гээлтэ хоролтодо оруулангүй hайнаар харууhалхын тула малшаднай оролдодог. Нарай, hая гараhан тугалнуудые харууhалха гээшэ тиимэшье хүнгэн хэрэг бэшэ. Тиимэhээ дүй дүршэлтэй, оролдосотой бэрхэ хүнүүдтэ энэ ажал даалганабди. Аксинья Павловна Савельева харууhалжа байhан 40 тугалаа саг соонь эдеэлүүлхые оролдодог, дэбдихэрыень ходо hэлгэжэ байдаг. Аксинья Павловна социалис мүрысөөндэ нэгэнтэ бэшэ түрүүлжэ, колхозой правлени, парткомой үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаhан. Энэ түрүү нүхэрнай үнгэрэгшэ hарада тугал бүриингөө шэгнүүр сүүдхэдэ 700 граммаар нэмээжэ шадаа. Мүн Татьяна Слепнёва, Агафья Григорьева гэгшэдэй ажалынь урагшатай hайн.

Эдэ нүхэднай зунай зулгы дулаанда харууhалжа байhан тугал бүриин шэгнүүр сүүдхын туршада 800 граммаар нэмээхэ социалис уялга баталан абаад, оролдосотойгоор ажаллана.

М. АШИРОВА.
Бэшүүрэй аймаг.

ҮҮСХЭЛШЭДЭЙ ҮГЭ БАТА

Үбэлжэлгын харюусалгатай хаhые амжалтатайгаар үнгэргэжэ, энэ хугасаада үнеэн бүриhөө 1500 килограммhаа бага бэшэ hү haaха тухайгаа Яруунын hаалишад республикынгаа малшадта мэдүүлhэн юм. Республика соогоо үүсхэл гаргаhан Яруунын hаалишад хэлэhэн үгэеэ бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула схэтэ оролдоо гэжэ эндэ онсо тэмдэглэхэ шухала. Аймаг энэ хугасаада 74 мянган центнерhээ бага бэшэ hү haaжа, тэрэнэй 62 мянган центнерыень гүрэндэ худалдаха түсэбтэй байhан.

Колхоз, совхозуудай hаалишад абаhан социалис уялгаяа хахад hараар уридшалан дүүргэhэн тухайгаа мэдүүлнэ. Ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд малшан бүхэндэ онсо анхаржа, фермэ, hаалишадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлhэн байна. hарын, кварталай туршада аймаг соогоо эрхимлэhэн hаалишадта КПСС-эй райкомой, аймгүйсэдкомой амаршалгын бэшэг эльгээгдэдэг, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдадаг юм.

Нарhатын совхозой hаалишад аймаг соогоо түрүүлэн, бүри энэ hарын эхиндэ абаhан социалис уялгаяа дүүргэhэн тухайгаа мэдүүлhэн байна. Тус ажахы бэлэдхэлэй пунктда 8068 центнер hү тушаажа, хараалhан даабаряа 818 центнерээр үлүүлээ. Тэрэшэлэн «Коммунизм» колхозой hаалишад түсэбэй дүүргэлтэдэ мүн лэ ехэхэн хубитаяа оруулжа шадаа.

Аймагай hаалишад мүнөө үедэ июль hарын тоосоогоор ажаллана. Зунай үедэ бүри ехэ hү haaжа, абаhан уялгануудаа болзорhоонь урид, амжалтатайгаар дүүргэхын тула коллектив бүхэн оролдоно.

Ц. ДЫМБРЫЛОВ.

ХОДОДОО ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

Наранай элшэдэ елэлзэн, могой шэнгеэр годирhон шоссе харгыhаа хажуу тээшээ гарахада, Мостовко тосхонhоо холо бэшэхэнэ үргэлжэ ногоон бэлшээри нэмжынэ.

hүүлэй жэлнүүдтэ «Прибайкальский» совхоз энэ талые ашаглажа, олон жэлдэ үхэр мал адууляха hайжаруулагдаhан бэлшээри болгохо талаар схэ юумэ хээ. Эндэхи 160 гектар бэлшээридэ 400 үнеэд оруулагдажа адуулагдаха юм. Мүнөө тэрэнэй хахадhаа ехэнхидэ олон жэлэй ногооной үрэhэн таригдаад, үнгын сэсэг набша hалбаран, хибэс ногоон хүнжэл хабтайна. Үлөөшэ газартань ногооной үрэhэн түлэг таригдажа байнхай.

— Энэ жэлдэ hайжаруулагдаhан бэлшээридээ мал оруулхагүйбди. Харин июль соо ногооень сабшажа абахабди. Одоол хойто жэлдэ үнеэдээ оруулжа адуулхадамнай ногоонойнь ургаса бэеэ хүсөөд байха ха юм, — гэжэ эндэхи фермые даагша Н. Е. Горновский хэлэнэ.

Мүнөө энэ бэлшээридэ дүтэшэг малай томо комплексын түрүүшын байранууд бодхоогдонхой. Тэндэ 270 үнеэдтэй hаалиин фермэ бии болоо. Мостовскын фермэ эбтэй зетэй, ажалша бэрхэ коллектив гэжэ үнинэй суутай юм. hүүлэй хэдэн жэлдэ эндэ үнеэдэй шэнэ байранууд түхеэрэгдэжэ, ехэнхи ажал оньhон машинын хүсөөр хэгдэдэг болоо. Хэрбээ урдань hаалишан бүхэн 18 үнеэдые даажа абаад hаадаг hаа, мүнөө 24 үнеэдые машинаар hаана. Зарим түрүү hаалишадынь, жэшээнь, Мария Ноговицына, Людмила Вязьмина гэгшэд тус тустаа 26 үнеэдые, Нина Курбатова, Антонида Шелкунова, Галина Вязьмина гэгшэд 25—25 үнеэдые hаадаг юм.

Тэсгэн бидэ фермынхидэй малаа зунай бэлшээридэ гаргаад, хүхэ ногооной үедэ сагаан эдеэ ехээр абахын тула юу хэхэб гэжэ хөөрэлдэжэ байхадань хүрөө hэмди. Нёдондо үбэлжэлгын эхилхэсэ байхада, Мостовско фермынхид малай байжа эдеэлхэ долоон hара соо үнеэн бүриhөө 1.500 килограмм hү haaха зорилго урдаа табяа hэн. Мүнөө тэрэнээ үлүүлэн дүүргэжэ, үнеэн бүриhөө 1.580 килограмм hү hаагаа. Тиигэжэ аймаг соогоо социалис мүрысөөндэ түрүүлэн гараа.

— Бүхы арга боломжоёо хэрэглэн, хүн бүхэн хамаг оролдолго, мэргэжэлээ гарган хүдэлөө гээшэ. Илангаяа үбhэ тэжэээлэй килограмм, грамм бүхэниие гамтай наринаар, hайса буйлуулжа, шанаржуулжа эдюулээбди. hаалишан, малшан бүхэн урдахи харюусалгатай зорилгоёо hайн ойлгожо, хэрэгтэй газартань бэе бэедээ туhалалсан, бултал оролдожо хүдэлөө, — гэжэ фермые даагша нүхэр Горновский хэлэнэ.

Зарим түрүү hаалишадынь бүришье ехэ амжалта туйлаа. Фермын үнинэй hаалишан Наталья Пермякова үбэлжэлгын үедэ үнеэн бүриhөө 2.000 үлүүтэй килограмм hү hааhан байна.

Байгша оной үнгэрhэн 5 hара соо эндэхи бүхы 15 hаалишадай найманиинь үнеэн бүриhөө 1.000 килограммhаа дээшэ hү hаагаа. Тэдэнэй дундаhаа Н. Д. Пермякова, О. Г. Шитикова, Г. Н. Вязьмина, А. С. Шелкунова гэгшэд социалис мүрысөөнэй манлай барижа ябанхай.

Зунай бэлшээриин үедэ үнеэн бүриhөө 1.150 килограммhаа бага бэшэ hү haaха гэжэ социалис уялга абаад, аймагайнгаа hаалишадые мүрысөөндэ уриhан «Зырянский» совхозой Нестеревскэ фермынхидэй хандалга бэшэгые Мостовскын hаалишад hаяшаг зүбшэн хэлсэбэ.

hайжаруулагдаhан бэлшээриингээ хүсэд ашаглагдаагүй дээрэhээ малаа адуулха газарай уйтан, муушье hаань, эндэхид зунай үедэ үнеэн бүриhөө баhал 1.150 килограммhаа бага бэшэ hү haaха зорилго урдаа табиба. Нэн түрүүн малаа үдэр hүнигүй адуулха, зундаа ногоон нэмэлтэ тэжээл эдюулхэ, үдэрэй гурба hааха гэжэ шиидэ.

Түрүү коллективэй хэлэhэн үгэдөө хүрэхэ байhандань hэжэг түрэнэгүй.

А. АФАНАСЬЕВ,
аймагай «Прибайкалец» газетын редактор.

Парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд „Малай тэжээл бэлдэлгэ-74" гэжэ выставкэ орожо хараба

Сабшалан hайжаруулха уласхоорондын XII конгресстэ зорюулагдаhан «Малай тэжээл бэлдэлгэ—74» гэжэ уласхоорондын выставкэ июниин 10-да Москвада, ВДНХ-да нээгдэhэн байгаа.

Нүхэр Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, Н. В. Подгорный, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих июниин 21-дэ энэ выставкэдэ орожо хараба. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор В. Н. Новиков, З. Н. Нуриев, КПСС-эй ЦК-гай ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд эдээнтэй хамта ябалсаа.

Малай тэжээл бэлдэхэ, буйлуулха шэнэ шэнэ совет машинануудые, тэжээл үйлэдбэрилхэ түхеэрэлгэнүүдые, мүн социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай, Австриин, Бельгиин, Италиин, США-гай, Франциин ба бусад оронуудай табиhан машинануудые парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд хараhан байна.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй «Союзсельхозтехника» гэжэ бүхэсоюзна нэгэдэлэй түрүүлэгшэ А. А. Ежевский, мал ажалда, тэжээл бэлдэлгэдэ шухала хэрэгтэй машина бүтээлгын министр К. Н. Беляк, СССР-эй хүдөө ажахын министрэй нэгэдэхи орлогшо Л. И. Хитрун, заводуудай ба фирмэнүүдэй түлөөлэгшэд эндэ табигдаhан машинанууд, оньhото техникэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэбэ.

(ТАСС).

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИИН ФРАНЦИДА ЕРЭЭД БАЙhАН ТУХАЙ

КОРБЕЙ-ЭССОНН. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарёв Корбей-Эссонн гэжэ промышленна хотодо ерэбэ.

КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын таhагые даагшын орлогшо В. В. Загладин тэрээнтэй хамта эндэ ерэhэн байна.

Франциин Национальна суглаанай депутат, Корбей-Эссонной мэр коммунист Роже Комбриссон хүндэтэ айлшадаа угтаа. Отделениин түрүүлэгшэ, социалист Поль Мэнтенан «Франци—СССР» гэдэг бүлгэмэй департаментын отделениин үмэнэhөө КПСС-эй делегациин гэшүүдые амаршалба.

Чилиин элитэ мэдээжэ поэт-коммунист Пабло Нерудын нэрэмжэтэ хотын Соёлой байшанда Б. Н. Пономарёв хүрэhэн байна. КПСС-эй делегациин гэшүүд ФКП-гэй департаментын эмхиин хүтэлбэриин гэшүүд-коммунистнуудтай, хотын муниципалитедэй хүдэлмэрилэгшэдтэй эндэ уулзаа.

КПСС-эй делегациин гэшүүд — КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, Латвиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь А. Э. Восс, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн, КПСС-эй Ленинградска обкомой секретарь З. М. Круглова Руан, Гавр хотонуудта хүрэбэ. Гавр хотодо КПСС-эй делегациин гэшүүд хотын муниципалитедтэ уулзалга хэhэн байна.

ПАЛЕЗО (Эссон гэжэ департамент). (ТАСС). КПСС-эй делегациин толгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гай политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарёв Эссон гэжэ департаментын Лонжюмо гэжэ хотодо ошоходоо, 1911 ондо В. И. Ленинэй хүтэлбэрилhэн партийна hургуулиин байшанда оробо.

КПСС-эй делегациин толгойлогшо ФКП-гэй Эссон гэжэ департаментдахи эмхиин бюрогой гэшүүдтэй эндэ уулзаа. КПСС-эй XXIV съезд дээрэ hайшаагдан абтаhан эб найрамдалта программые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө КПСС-эй ЦК-гай хэhэн ажал ябуулга тухай, экономическа ба социальна хүгжэлтын талаар партиин хүдэлмэри тухай нүхэр Б. Н. Пономарёв уулзалгада хабаадагшадта хөөрэhэн байна. КПСС-эй ба Франциин Компартиин хоорондохи харилсаан улам хүгжэжэ байна гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

СЭВ-эй XXVIII СЕССИ ХҮДЭЛМЭРЕЭ ДҮҮРГЭЭ

СОФИ. (ТАСС). Экономическа харилсан туhалалсалгын Соведэй XXVIII сесси июниин 21-дэ эндэ хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Социалис экономическа харилсаа холбоо саашадань үргэдхэн хүгжөөхэ тухай асуудалнууд сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэhэн байна.

Оренбургын газоконденсатна ашагта малтамал шэнжэлэн ашаглаха, Оренбургhаа СССР-эй баруун хилэ хүрэтэр газай хоолой сорго татаха талаар харилсаагаа хүгжөөхэ тухай генеральна хэлсээндэ НРБ-гэй, ВНР-эй, ГДР-эй, ПНР-эй, СРР-эй, СССР-эй ба ЧССР-эй правительствануудай толгойлогшонор гар табяа.

СЭВ-эй Уставта хубилалтануудые хэхэ тухай протоколдо мүн лэ гар табигдаhан байна.

СОФИ. (ТАСС). СЭВ-эй XXVIII сессиин хүдэлмэридэ хабаадаhан Советскэ Союзай делегациин хүтэлбэрилэгшэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин июниин 21-дэ Болгариин телевидени ба радиогоор үгэ хэлэбэ.

„Космос—661" ниидхүүлэгдэбэ

Газарые тойрон дабшадаг «Космос-661» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон 1974 оной июниин 21-дэ Советскэ Союзhаа табигдаба.

Хэмэл одон дээрэ тодхогдон табигдаhан аппаратура гэмгүй hайнаар хүдэлнэ. Абтаhан мэдээсэлнүүд залан хүтэлбэрилгын—тоолон тодорхойлолгын түбтэ шэнжэлэгдэжэ байна.

(ТАСС).

ҮЙЛЭДБЭРИДЭ ДҮҮРГЭХЭ ҮҮРГЭЕЭ ЗҮБШЭН ХЭЛСЭЭ

Республикымнай ухаалан зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай, шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй зүблөөн гүрэнэй опера болон баледэй театр соо болобо. Үйлэдбэриин ашаг үрэ ба ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ тэдэнэй дүүргэхэ үүргэ тухай асуудал зүблөөндэ хабаадагшадай зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаhан байна.

Партиин обкомой секретарь В. Г. Бирюков энэ асуудалаар элидхэл хээ.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ арба гаран хүн хабаадалсаа. Социалис Ажалай Герой, городой шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй Соведэй түрүүлэгшэ Б. З. Поздеев, ВОИР-ай Областной Соведэй түрүүлэгшэ Н. Н. Мальцев, Улаан-Үдын авиазаводой главна инженер М. Н. Неганов, Улаан-Үдын локомотивна депогой туршалгын цехэй слесарьнүүдэй бригадые даагша, Буряадай АССР-эй габьяата урлан нарижуулагша В. Н. Чащин, 2-дохи ГАП-ай слесарьнүүдэй бригадые даагша В. И. Симухин, түмэр хэрэгсэлнүүдэй Кировэй нэрэмжэтэ заводой слесарьнүүдэй бригадые даагша Н. С. Титов, СОАН-най Буряадай филиалай химиин лабораторие даагша А. А. Изынеев, Зэдын комбинадай главна инженер А. А. Балдаев, Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын бригадир Л. В. Лобанов, прибор бүтээлгын заводой главна технолог В. А. Панкин, Хандагатайн леспромхозой техническэ таhагай начальник В. И. Уткин элидхэл тушаа үгэ хэлэхэ зуураа, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, техническэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтэ шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй оруулжа байhан хубита тухай хэлэбэ.

Зүблөөндэ хабаадагшад үйлэдбэридэ урлан нарижуулагшадай, ухаалан зохёогшодой, шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй үүргэ улам дээшэлүүлхэ hанамжа дурадхалнуудые баталан абаа.

Республикымнай партийна, совет, профсоюзай органуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, мэргэжэлтэд зүблөөндэ хабаадалсаа.

Эдэбхитэй урлан нарижуулагшадта Хүндэлэлэй грамотанууд, хүндэтэ нэрэ олгоhон үнэмшэлгэ барюулагдаа.

МYРЫСӨӨНЭЙ ХYМYYЖYYЛХЫ YYРГЭ

ЁҺО ЖУРАМТАЙГААР ХYМYYЖYYЛЭГДЭНЭ

Патриотизм, ажалда дуратай, баатаршалга гаргахаар бэлэн байха, коллектив соогоо, гэр бүлэдөө бэеэ зүбөөр абажа ябаха ушар — эдэ бүгэдэ коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлгые эли тодоор харуулна бшуу.

Үндэр дээдэ үзэл бодолтой, ёһо журамтай хүн хадаа хайшаашье тэгшэ эрдэм ухаатай, коммунизм байгуулагшын моральна кодекс дүүргэдэг хүн гээшэ.

Улаан-Үдын Ленинэй орденто мяха консервын комбинадай коллектив юһэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлэй ажалай вахтада жагсажа, ажалдаа амжалта түйлана. Комбинадаймнай үргэн хэрэглэмжын эд товар үйлэдбэрилдэг цехэй коллектив ажалдаа эрхим дүнгүүдые түйлана. Дүрбэн һарынгаа даабари тэдэнэр 25 процентээр үлүүлэө. Тус цехэй хүдэлмэришэд үнгэрһэн гурбан жэлэй туршада ажалай журам нэгэтэшье эбдээгүй, эрхим шанарай продукци үйлэдбэрилэн гаргана. Техническэ фабрикадуудай цехэй коллектив угтамжын түсэб абаха тухай үүсхэл гаргаа һэн. Үйлэдбэриингөө нөөсэ, арга боломжонуудаа хэрэглэн, мүнөө жэлдэ юһэдэхи табан жэлэй һүүлшын жэлэй түсэб дүүргэжэ эхилхэ байна. Комбинадай түрүү хүдэлмэришэд И. Аранзин, М. Бутковский, Ф. Тюрина болон бусад өөрынгөө табан жэлэй түсэб дүүргэнхэй. Байгша оной коммунис субботнигой үдэр комбинадай хүдэлмэришэд 251 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаад, 10,6 мянган түхэригэй салин хүлһэ алмаһан байна.

Имэ үндэр мэдэрэл өөрөө ерээгүй. Энэмнай манай комбинадай партийна, комсомолой, профсоюзай организацинуудай ябуулдаг хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин үрэ дүн гээшэ. Энэ зорилгоёо бэелүүлхын тула элдэб хэмжээ ябуулга эрхилдэг, онол арга хэрэглэдэг байнабди. Тиихэдээ урдаа табиһан зорилгоёо бэелүүлхын тула бүхы коллективэй хүсые элсүүлхэ гэжэ оролдонобди.

Энэ талаар «Социалис мүрысөөе улам һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол тон ехэ удха шанартай байгаа.

Түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлдэ комбинадай хүдэлмэришэдэй дунда социалис мүрысөөн улам үргэнөөр дэлгэрээ. Мүнөө социалис мүрысөөндэ комбинадай бүхы хүдэлмэришэд оролсонхой. Ажалдаа коммунис ёһоор хандаха, алмалта, арьбалалта хангаха, найман часай туршада хэхэ ажалаа 7 час соо дүүргэхэ гэхэ мэтэ үүсхэл дэлгэржэ, социалис мүрысөөнэй эршые улам шангадхана. Ажалай журам эбдэгшэдэй түлөө коллектив моральна ба материальна харюусалгатай болоһонинь социалис мүрысөөнэй шэнэ зүйл болоно.

Н. Гончаругай хүтэлбэрилдэг бригада мүрысөөнэй энэ үүсхэл гаргаһан байгаа. Уданшьегүй энэ үүсхэлынь үргэнөөр дэмжэгдээ һэн. Имэ мүрысөөнэй дүнгүүд һайн байба. Юуб гэхэдэ, коллективһээ үлүү хүсэтэйгөөр нүлөө үзүүлдэг юумэн үгы ха юм. Энээнине хараадаа абан, комбинадай партийна комитет, завком социалис мүрысөөе энэ талаһаань улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ шиидэнхэй.

СССР-эй Верховно Советтэ һунгалтын болотор хахад жэлэйнгээ даабари дүүргэе гэһэн үүсхэл колбасна цехэй И. Рубинагай бригада гаргаһан юм. Энэ үүсхэлыень комбинадай хэдэ хэдэн цехүүд, бригаданууд дэмжээ.

Хүн зониие һайн һайхан заншалтайгаар, ёһо гуримтайгаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ коммунис ажалай һургуулинууд ехэ үүргэ дүүргэдэг. Коммунис ажалай 20 һургуулида 700 гаран хүн һурана. Эдэ һургуулинуудта үйлэдбэриин, экономикын, техническэ дэбжэлтын асуудалнууд хаража үзэгдэхэһөө гадна, олоной газарта, гэр бүлэдөө бэеэ абажа ябадаг журамынь хараада абтадаг юм.

Һайн абари зантай, ёһо журамтай хүниие хүмүүжүүлгэдэ нүхэр ёһоной туһаламжа мүн лэ шухала үүргэтэй. Энэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Мэнэ һаяхан болотор өөрынгөө дүй дүршэлдэ һургагшадай тоо үсөөхэн байгаа бэлэй. Мүнөө цех, участок, бригада бүридэ өөрынгөө мэргэжэлдэ һургагшад бии болонхой. Тэдэнэй нэгэн — Анастасия Емельяновна Коноваленко тухай хөөрэһүү. Ажалдаа эрхим амжалта түйлаһанайнгаа түлөө тэрэ Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан байна. Анастасия Емельяновна хэдэн арбаад басагадые өөрынгөө мэргэжэлдэ һургаһан юм. Н. Белых, Т. Сафонова, А. Сухова болон бусад тэрэнэй шабинар гээшэ. Е. Мазуренко А. Е. Коноваленко тухай иигэжэ хэлэнэ: «Минии түрүүшын багша юм. Ажалда һая ороод байхадамни, Анастасия Емельяновна туһалжа, өөрынгөө дүй дүршэл дамжуулаа, мэргэжэл шадабаридаа һургаа, ажалда дуратай болгоо һэн».

Коммунистнууд К. Иванчиков, М. Фефелов, Г. Семченко, А. Скрицкая гэгшэд залуушуулые хойноо дахуулжа, мэргэжэл шадабаридаа һургадаг хүнүүд болоһоор үнихэнэй.

Залуушуулые Эхэ орондоо дуратайгаар хүмүүжүүлхын тула алба хэхэ наһа гүйсөөгүйшүүлэй пункт нээгдэнхэй. Тэндэ залуушуул Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда хабаадагшадтай, ажалай ветерануудтай уулзана.

Ажалшадые хүмүүжүүлгэдэ кино, театр, искусство, уран һайханай бүлгэмүүд тон ехэ удха шанартай.

Залуушуулые дүрбэн тэгшээр хүмүүжүүлгэ нилээд харюусалгатай, нарин нягта хэрэг гээшэ. Хүн бүхэнэй ажабайдалда болгоомжотойгоор хамааран оролсохо, тэрэнэй ябадалые зүбөөр, нүхэр ёһоор шүүмжэлхэ, зүбшэл заабари үгэхэ гээшэ шухала хэрэг мүн. Оюун бодолоороо болбосоролтой, ёһо журамтай хүнүүдэй ябуулгань ажал хэрэгүүдтэнь эли тодоор гарадаг ха юм.

Ушар тиимэһээ коммунис ёһо журамтайгаар хүн зониие хүмүүжүүлхэ асуудалда партийна ба профсоюзай организацинууд ехэ анхарал хандуулдаг байна бшуу. Хүн бүхэнтэй хүдэлмэри ябуулха, анхаралтайгаар хандаха ушар мүн лэ энэ хүмүүжүүлгэдэ хабаатай. Гэхэтэй хамта, ёһо журамтайгаар хүмүүжүүлгэ ажалшадай урда шанга эрилгэ табиха, туһалха, энхэрэл оролдолго гаргаха зорилго табина. Комбинадта энээн тушаа нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Хүдэлмэришэдэй ажалай эрхэ байдал һайжаруулагдана, үйлэдбэри шэнэдхэгдэнэ, оньһон техникэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин онол арга нарижуулагдана.

Г. ХАРЧЕНКО,
манай штатнабэшэ корр.

ШЭНЭ КОМПЛЕКСЫН ТYРYYШЫН АЛХАМ

Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ совхозой гахайн шэнэ комплексдо оро-

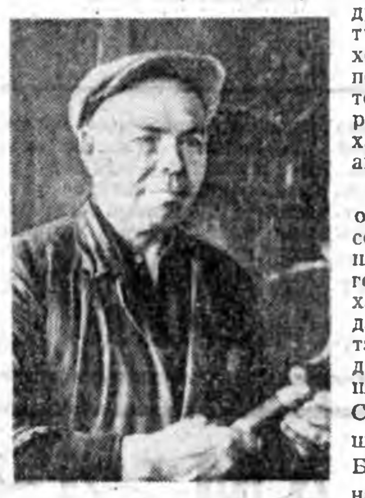

ходо һаруул, сэбэр. Байрын хоёр хажуугаар жэрылдэһэн сонхонууд. Сонхонуудай дунда сэбэр агаар оруулха түхеэрэлгэнүүд тодхогдонхой. Хуурай тэжээл транспортёроор асарагдажа, хобтонуудта нэгэ жэгдээр тараагдана. Эндэ байһан гахайнууд оньһон түхеэрэлгын ашаар уһалагдана.

Эдэ тодхогдоһон бүхы оньһон түхеэрэлгэнүүдые совхозой үнинэй хүдэлмэришэн алдартай Сергей Сергеевич Чулков шадамар бэрхээр хүдэлгэнэ. Гараар хэгдэдэг ажалые машинаар бүтээдэг болоһоной ашаар эндэ оройдоол гурбан гахайшад ажалладаг юм. Вера Сергеевна Батурина ахалагшаар, Пелагея Савельевна Батурина, Мария Николаевна Михалева гахайшадаар табигданхай. Мүнөө үедэ эдэ нүхэднай 900 гахай харууһална. Шахагдажа байһан гахай бүхэнөө сүүдхэдэ 400 граммаар нэмээнэ.

Тус коллектив гахай бүриеэ 100—150 килограмм шэгнүүртэйгээр гүрэндэ тушааха гэһэн социалис уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тула нэгэ һаналтайгаар ажаллана. Мүнөө үедэ эндэхи гахайшад 230 центнер тарган мяха тушааба. Гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэдэ өөһэдынгөө хубитые оруулхын тула шэнэ комплексын хүдэлмэришэн бүхэн оролдожо байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шахалгада табигдаһан гахайнууд. Механик-оператор С. С. Чулков ажалдаа. Калининай нэрэмжэтэ совхозой түрүү гахайшад (зүүн гарһаа) В. С. Батурина, П. С. Батурина, М. Н. Михалева гэгшэд үглөөдэрэйнгөө ажал зүбшэн хэлсэжэ байна.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

БАЙГАЛ-АМАРАЙ ТYМЭР ЗАМ

Партиин уряада харюусажа, ВЛКСМ-эй Централь[...] Комитет Байгал-Амарай түмэр замай барилгые комсо[...]лой бүхэсоюзна габшагай барилга гэжэ соносхо[...], ВЛКСМ-эй XVII съездын нэрэмжэтэ комсомолой бүх[...]союзна габшагай отрядые 1974 ондо БАМ-ай барил[...]да эльгээхэ шиидхэбэри абтаа һэн. Совет комсомолой түрүүшын түлөөлэгшэд түмэр замай барилга дээрэ [...]лажа байна.

БАЙГАЛ-АМАРАЙ түмэр зам — эгээл ехэ барилгануудай нэгэниинь мүн. Усть-Кутһаа Комсомольск-на-Амуре хүрэтэр тэрэнэй утань 3.200 шахуу километр болоно. Энэнь Совет засагай жэлнүүдтэ хүн зоной һууршжан нютагжаагүй байһан районуудта баригдаһан эгээл ехэ харгы замууд — Турксибай ба Печорско түмэр замай утаһаа хоёр дахин үлүү юм. Тиихэдэ шэнэ зам техническэ улам үндэр хэмжээндэ баригдажа байна. Диспетчерскэ централизаци оруулан, ашаглалгын түрүү оньһон түхеэрэлгэнүүдые барилгада хэрэглэнэ.

Байгал-Амарай түмэр зам байгаалиин хүшэр бэрхэтэй уларилтай газар дээгүүр, хэтэдээ сэбдэг хүйтэн нютагуудта баригдаха байна. Энэ харгы долоон һүмбэр уула, арбан зургаан ехэ мүрэниие, олон хабшал хүндынүүдые, аршаан булагуудые һэтэ гараха байна. Инженерно айхабтар ехэ барилганууд хэгдэхэ. Хэдэн туннель, 100 гаран хүүргэ, виадук баригдаха юм.

«Байгаалиин хэмжээлэшэгүй ехэ баялигуудтай үргэн дэлюун Сибириин дэбисхэр дээгүүр баригдаха энэ түмэр зам промышленна шэнэ ехэ район байгуулха зам нээхэ байна, — гэжэ Л. И. Брежнев шэнэ газар элдүүрилэн ашаглалгын 20 жэлэй ойдо зорюулагдан, Алма-Ата хотодо болоһон баярай суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ һэн. — Энэ харгые зубшуулан һуурин тосхонууд, хото городууд урган бодохо, промышленна предприятинууд, уурхайнууд баригдаха, хүдөө ажахын эдлүүриин газар хахалагдажа, баян хэшэгээ дэлгэхэ байна».

Зүүн Сибириин ба Алас-Дурна зүгэй үйлэдбэриин хүсэнүүдые хурдан түргөөр, аша үрэ ехэтэйгээр хүгжөөлгэтэй, Номгон далайн оршондохи оронуудтай гадаадын худалдаа наймаагаа үргэдхэлгэтэй дашарамдуулан, Байгал-Амарай түмэр замай барилга эхилхэ шухала байһыень хэдэн жэлэй урда тээ элирхэйлээ һэн.

Яхадай ба Забайкалиин үргэн дэлюун, нюдэ алдама дайдатай Алас-Дурна зүг хадаа СССР-эй эгээл ехэ экономическа районуудай нэгэниинь болоно. Тэрэ ороной газар дайдын 30 процент шахуунь эзэлнэ. Ниитэ-союзна удха шанартай байгаалиин нөөсэ баялигууд асари ехэ юм. Загаһа барилгын, кит олзоборилгын ба далайн продуктнуудые, ангуудые үйлэдбэрилгын гурбанай нэгэ хубинь эндэхи ажалшадта хүртэнэ. Алас-Дурна зүгэй урда портнууд дээгүүр Номгон далай дээрэ гарадаг байнабди. Эндэһээ Охотско далайн, Чукоткын, Камчаткын эрьенүүдтэ, мүн гадаадын бусад оронууд[...] хүрэжэ болоно.

Тус районой экономи[...] саашадань хүгжөөхын ту[...] нэн түрүүн харгы нэмэ[...] бариха хэрэгтэй байга[...]. Энээнэй ашаар индустриал[...]на бүлэг барилганууд бо[...] хоогдожо, экономическа го[...] шухала зорилгонууд шиид[...] хэгдэхэ зэргэтэй.

Харгын баригдаха газ[...]нуудаар промышленна ү[...]лэдбэри хүгжөөгдэжэ байна. Эндэ шулуун нүүрһэн, слю[...] малтагдана, модон отолог[...]но. Зейскэ ГЭС-эй бари[...] 1975 ондо улам үргэнөө[...] хэгдэжэ, түрүүшынгээ [...]шэ хүсэ үгэхэ юм. Энээнэй үндэһэн һуури дээрэ бүлэг предприя[...]нуудые барихаар хараа[...]дана. 200 мянга гаран [...]зонтой Комсомольск-на-А[...]ре хото энэ зам дээрэ [...] мышленна ехэ түб бол[...]. Тиигэжэ Байгал-Амарай [...]мэр зам шадар ажахын[...] хүдэлжэ эхилэнхэй, гэбэ[...] тус зонын арга боломжо[...] энээгээр лэ дүүрэнэ бэша.

Байгалай хойто нютаг[...]та үнгэтэ металлнууд[...] ашагта малтамал шэнжэл[...] нээгдээ. Ашагта малта[...] олзоборилдог предпри[...]нуудые бариха хэрэгт[...] байна. Энэ зам шадар [...]дэһэн Удоканска зэдэй ру[...]гай баялиг Советскэ С[...] дотор эгээн ехэ юм. Ашагта малтамал шанаржуулха[...] хүсэн түгэс комбинат [...]нэй үндэһэн һуури дээрэ [...]рижа болоно. Үнгэтэ ба [...]морой шухаг бусад мет[...]нуудай нөөсэ баялигууд [...] ехэ.

Энэ харгы шадар кокс[...]додог шулуу нүүрһэнэй, [...]хим шанартай түмэрэй ру[...]гай ехэ нөөсэ баялигу[...] нээгдээ.

Асбестын, молибде[...] сагаан түүлганай, алт[...] ба барилгын материал[...]дые үйлэдбэрилхэ бусад [...]хэй эдэй нөөсэ баялиг[...] энэ хизаарта элбэг. Эр[...] һайн шанартай модод, [...] тоодо хасуури, жодоо—[...]люлозо-саарһанай пром[...]ленностьда шухала хэрэ[...] түүхэй эдэй нөөсэ ехэ.

Таарамжатай һайн те[...]ко-экономическа дүнгүү[...] хэдэн ехэ ГЭС-үүдые [...] ба дунда Лензэ, Ви[...], Олекмэ, Селемджэ, Бу[...] мүрэнүүд дээрэ барижа [...]лоно. Байгал-Амарай хар[...] баригдаха газарые ге[...]гууд үргэнөөр шэнжэл[...] байна. Тиимэһээ байгаали[...] шэнэ нөөсэ баялигуудай [...] шадаашье нээгдэхэ бай[...]дань этигэн найдамаар.

Байгал-Амарай түмэр за[...] Байгалай ба Номгон дал[...] хоорондо хабтайн нэм[...]дэг үргэн ехэ хизаарые [...] бүхы талаарнь хүгжөөхэ [...]сэтэ нүхэсэл болоно. Ма[...] Эхэ ороной бүхы со[...] республикануудай түлөө[...]шэд тэрэнэй барилгада [...]хитэйгээр хабаадана.

Виктор АНДРЕЕВ.
(АПН).

САБШАЛАН ҺАЙЖАРУУЛХА УЛАСХООРОНДЫН XII КОНГРЕСС ХААГДАБА

Бүмбэрсэг дэлхэйн табанай нэгэ хубиие эзэлдэг нуга сабшалан, бэлшээри һайжаруулха, хүн зоной аша туһада энээниие улам һайнаар ашаглахын тула эрдэм-техникын дэбжэлтэ ехэ арга боломжонуудые нээнэ. Сабшалан һайжаруулха уласхоорондын XII конгресс юһэн үдэрэй туриа соо Москвада хүдэлмэрилжэ, түгэсэһэн байна.

Сабшалан һайжаруулха талаар уласхоорондын эмхи эмхидхэн байгуулха тухай асуудал шэнжэлхэ шухала байһан тухай тогтоол Индиин түлөөлэгшын дурадхалаар абтаа.

Сабшалан һайжаруулагшадай уласхоорондын ээлжээтэ, XIII хуралдаае ГДР-эй Лейпциг хотодо үнгэргэхөөр тогтоогдобо. Энэ конгрессые ойн баярай конгресс гэжэ тоолохоор шиидхэгдээ. Ушарынь юуб гэбэл, сабшалан һайжаруулагшадай уласхоорондын түрүүшын конференциин үнгэргэгдэһэнһөө хойшо 50 жэлэй ой 1977 ондо гүйсэхэ байна.

Сабшалан һайжаруулагшадай дээдэ суглаанай түгэсхэлэй заседани дээрэ «Тэжээл үйлэдбэрилгэ-74» гэжэ уласхоорондын выставкын эрхим һайн экспонадуудай түлөө олон хүнүүд дипломуудаар, медальнуудаар шагнагдаба.

(ТАСС).

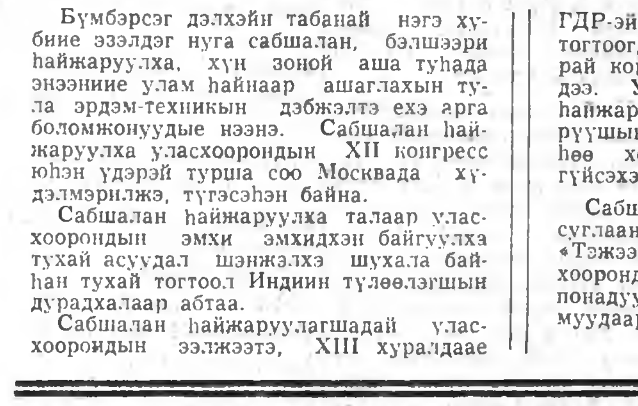

БРЯНСКА ОБЛАСТЬ. Климовскэ районой «Рубежное» колхозой главна агроном Н. Я. Пляхотко эрдэм, наукын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ талаар ехэ ажал ябуулна. Тиигэжэ эндэ ороохото ургамалнуудай, хартаабхын ургасын гараса нилээд дээшэлһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. Я. Пляхотко хүршэ «Путь к коммунизму» колхозой агроном П. В. Песенкэтэй хөөрэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ПОЛИТИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛ

ПАРТИЙНА ШУХАЛА ХЭРЭГ

Гурбан жэлэй саада тээ КПСС-эй ЦК «Ажалшадай экономическа һуралсал һайжаруулха тухай» гэһэн тогтоол соогоо «...үйлэдбэриин ашаг үрые улам дээшэлүүлхын, ажалдаа, социалис зөөридэ хүдэлмэрилэгшэ бүхэниие коммунис ёһоор хандахаар хүмүүжүүлхын түлөө тэмсэлдэ, ажалшадай эдэбхи үүсхэл бадаруулха хэрэгтэ экономическа һуралсал хандуулагдаха ёһотой» гэжэ зааһан байдаг. Партиин энэ шухала заабариие бодото дээрэнь бэелүүлэн, республикын статистическэ управлениин партийна эхин организаци экономическа һуралсалда ехэ анхарал хандуулһан байна. Управлени доторнай экономическа 7 семинар, коммунис ажалай нэгэ һургуули эмхидхэгдэһэн байгаа. Тус семинарнуудые хүтэлбэрилэгшөөр управлениин таһагуудай начальнигууд батлагдаа һэн. Эдэмнай булта коммунистнууд, экономическа дээдэ һургуулитай нүхэд юм. Управлениин 77 экономист, 76 оператор экономическа һуралсалда хабаадуулагдаһан байна.

Программын ёһоор, темэнүүдээ шудалхаһаа гадна, лекцинүүд уншагдадаг байгаа. «КПСС-эй бэелүүлдэг мүнөө үсын экономическа политика», «СССР-эй гадаадын гүрэнүүдтэй байгуулһан харилсаа холбоон», «Хүтэлбэрилгын эрдэм наука ба үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлгэдэ тэрэнэй дүүргэдэг үүргэ», «КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдтэй тааралдуулан, тоололго-түсэблэлгын, статистическэ хүдэлмэри оньһожоруулгые хүгжөөхэ зорилгонууд» гэхэ мэтэ лекцинүүдые СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай эрдэмтэд, КПСС-эй обкомой лекторнууд манай коллективэй урда уншаһан байна. Эдэ лекцинүүдынь манай экономическа һуралсалай программатай нягта холбоотой юм. Экономическа һуралсалые шухалада тоолодог байһые юун дээрэһээ харанабибди гэхэдэ, энэ асуудал хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй абаһан социалис уялганууд соо оруулагдаһан байна.

Манай управлениин соёлой ба капитальна барилгын таһагуудта (пропагандистнуудынь В. Б. Цырендоржиева, Т. Н. Хамаганова) экономическа һуралсал плангаяа һайнаар эмхидхэгдэһэн байгаа гээд байгша оной һуралсалай түгэсхэлэй занятинууд харуулба. Пропагандист Вера Бадмаевна Цырендоржиева занятинуудаа ажабайдалтай нягта холбоотойгоор, һонирхолтойгоор үнгэргэдэг. Ушар тиимэһээ экономическа һуралсалда ябагшад заняти дээрээ һанамжа, дурадхал оруулдаг, теоретическэ асуудалнуудаа ажал дээрээ шадамар бэрхээр хэрэглэдэг байна. Тиихэдэ капитальна барилгын таһагай пропагандист Тамара Николаевна Хамаганова дүй дүршэлтэй, бэрхэ пропагандист байһанаа харуулаа. Имэ эдэбхитэй һуралсалай үрэ дүнгыньшье эрхим юм: капитальна барилгын таһагай хүдэлмэрилэгшэд статистическэ тоосоогоо хододоо саг дарыдань тушаадаг болонхой.

Гэхэтэй хамта, манай управлениин залуушуулай дунда экономическа һуралсал эмхидхэһээр хоёрдохи жэлээ болобобди. Тэдэнэр «Экономическа эрдэмэй үндэһэ һуури» амжалтатайгаар шудалдаг.

Экономическа һуралсал хүтэлбэрилхэ талаар методическа совет байгуулаа һэмди. Энэ соведые статистическэ управлениин начальнигай орлогшо Б. Т. Бунаев хүтэлбэрилдэг. Энэ соведнай партийна бюрогой урда ажал хүдэлмэри тухайгаа тоосожо байдаг.

Экономическа ба политическэ һуралсалда партийна организациин зүгһөө саг үргэлжын анхарал хандуулагдадаг гэжэ дээрэ дурдаа һэмди. Экономическа һуралсалай ябаса тухай асуудал партийна нээмэл суглаан дээрэ хоёр дахин зүбшэн хэлсэһэн, зохихо тогтоол батлан абаһан байнабди. Экономическа һуралсал тухай асуудал партбюрогой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн, мүнөө жэлэй экономическа һуралсалай дүнгүүд тухай асуудал управлениин коллеги дээрэ хаража үзэхөөр түсэблэнхэйбди.

Экономическа һуралсалда дутуу дунданууд үшөөл бии гэхэдэ алдуу болохогүй. Зарим ушарта занятидаа хожомдодог, занятидаа ерэдэггүйшье ушар дайралдадаг һэн. Тиимэ хүнүүдтэй тусхай хөөрэлдөөн болодог бэлэй. Эдэ дутагдалнуудаа һуралсалай ерэхэ жэлдэ усадхахабди.

Ажалшадай дунда экономическа һуралсал эмхидхэхэдээ, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ, управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ гэһэн гол зорилгоёо үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ дүүргээбди гэжэ тоолохо байнабди.

Ж. БАДАЛАЕВ,
статистическэ управлениин партийна эхин организациин секретарь.

СОВХОЗДО YНГЭРГЭГДЭҺЭН СЕМИНАР

КПСС-эй Түнхэнэй райком партийна эхин организацинуудай болон парткомуудай секретарьнуудые һургаха, тэдэниие партийно-эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлтэй танилсуулан, ажал хүдэлмэридөө хэрэглэхээр жэлэй түсэб баталан абанхай. Тэрэ түсэбэй ёһоор, һара бүхэндэ тусхай семинар үнгэргэгдэжэ байдаг.

Партиин райком ээлжээтэ семинараа һаяхан Саянай совхоздо үнгэргэбэ. Тэндэ «Зунай сагта малшадай соёл культурын, һуудал байдалай эрилтые хангаха тухай» асуудал хэлсэгдээ. Семинарта партиин эхин организацинуудай, парткомуудай секретарьнуудһаа гадна, аймагай соёл культурын, хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд хабаадаа.

Семинарта хабаадагшадта КПСС-эй райкомой секретарь А. Д. Моглоев, партиин райкомой ниитын таһагые даагша Н. С. Дёмин, аймагай арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ С. Г. Цыдеев, Саянай совхозой парткомой секретарь Н. Р. Даржаев, Жэмһэгэй сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Г. [...] Сыренов гэгшэд элидхэл [...]бэ.

Элидхэлнүүдэй һүү[...] парторганизацинуудай, па[...]комуудай секретарьнууд [...]лөн аймагай эмхи зургаа[...]дай хүтэлбэрилэгшэд сов[...] фермэ, гүүртэнүүдээр а[...] малшадай ажал хүдэлм[...] һуудал байдалтайнь та[...]бад.

Семинарай түгэсхэлдэ [...]дэлмэриин дүршэлөөр хө[...]дөөн болоо. КПСС-эй рай[...] нэгэдэхи секретарь П. А. [...]лилеев семинарые хүтэлб[...]жэ, үгэ хэлэһэн байна.

Манай корр.

ЗАЛУУШУУЛАЙ ЗОХЁОХЫ БЭДЭРЭЛТЭ

Долоон хоногой турша соо манай орон дотор дунда зэргээр 45 мянга гаран квартира, 8 предприяти ашаглалгада оруулагдадаг юм. Жэлдээ 20 шэнэ хото город манай Эхэ ороной карта дээрэ бии болодог. Архитектурна ба инженерно-барилгын дээдэ һургуулинуудые һая дүүргэгшэд эдэнэй барилгада эдэбхитэйгээр хабаададаг байна. СССР-эй Архитекторнуудэй холбооной правлениин VIII пленум июниин 20-до Москвада хүдэлмэрөө эхилбэ. Мүнөөнэй совет архитектура хүгжөөлгэдэ залуу архитекторнуудэй зохёохы үүргэ тухай асуудалые энээндэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэһэн байха. СССР-эй Архитекторнуудэй холбооной правлениин секретарь И. В. Шишкина элидхэл хээ.

Залуушуулай хүдэлдэггүй архитектурын нэгэшье һалбари үгы юм. Эдэнэр шэнэ хото городуудые — Набережные Челны, Сургут, Нижневартовск хотонуудые бодхоолсоно, промышленна түбүүдэй генеральна түсэбүүдые табилсана. Һүүлэй жэлнүүдтэ залуу архитекторнуудэй мэргэжэл шадабари дээшэлээ гээд энэ пленум дээрэ тэмдэглэгдээ. Мүнөөнэй архитектурын эрилтэнүүдтэ хүрэмэ социальна, техническэ зорилгонуудые шиидхэнэ.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай секретарь Л. И. Матвеев пленум дээрэ үгэ хэлээ. РСФСР-эй хара хүрьһэгүй зоной хүдөө нютагуудые болбосон түхэлтэй болголгодо, Байгал-Амарай харгы барилгада залуу архитекторнууд ехэ үүргэ дүүргэхэ зорилготой. БАМ-ай барилгашадтай болбосон һайн һуурин тосхонуудай өөрсэ шэнжэтэй проектнүүдые залуу архитекторнууд зохёожо, комсомол-залуушуулай бүхэсоюзна габшагай барилгада туһалжа шадаха байна.

(ТАСС-ай корр.).

ҺҮУЛШЫН ЗАМДА ҮДЭШЭБЭ

Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуковые хүдөөлүүлгэ

Совет элитэ ехэ полководец, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые эдэбхитэйгээр байгуулагшадай нэгэн, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай алдар суута герой, Советскэ Союзай дүрбэ дахин Герой, Советскэ Союзай Маршал Георгий Константинович Жуковые июниин 21-дэ Москвада хүдөөлүүлбэ.

Г. К. Жуковай бэеын үнэһэн шарилтай урнын габа сэсэгүүдэй дунда табигдахаяй үндэр табсангай орёолхон Совет Армиин М. В. Фрунзиин нэрэмжэтэ Улаан Туггта Түбэй байшан руу хүүд олоороо ороно Шаналал гашуудалай лентээр орёогдоһон маршалай портрет урнын урда табигданхай. Маршалай одон, Советскэ Союзай Геройн дүрбэн Алтан одон, Ленинэй зургаан орден, Октябриин Революциин орден, «Илалта» гэжэ орден, Улаан Тугай турбан орден, Суворовой 1 шатын хоёр орден ба полководецой элитэ ехэ габьяае гаа оронойнай тэмдэглэлэн бусад олон үндэр шагналнууд улаан торгон бүдээрэ табяатай. Хэдэ хэдэн социалис оронуудай ба гадаадын, медальнууд эндэ байна.

Ленинскэ партиин үнэн ехэ хүбүүн ба бэлигтэ сэрэгэй начальнигые һүүлшын замда үдэшэхэн, шаналал гашуудалаа мэдүүлһэн, гүнзэгы сэдьхэлһээ хүндэлжэ байгаа элирэх олон зон, мүн олон мянгаад Совет Армиин байшан ерэбэн байна.

Шаналал гашуудалай ёһоор сонсотоно. Наһа барһан маршалай бэеын үнэн шарилтай урнын дэргэдэ гурбан минута болоод үндэһэлдэ харуул һэлгэнэ. Хүдөөлүүлхэ комиссиин гэшүүд А. А. Гречко, В. В. Капитонов, Л. В. Смирнов, К. С. Москаленко, А. Епишев, Л. И. Греч, С. И. Руденко, В. П. Манашин, СССР-эй Верховно Соведэй депутадуут, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, Совет Армин ба Далайн Сэрэгэй полководецууд...

Г. К. Жуковай ехэ нютаг Калужскэ областиһоо депутадуудай...

Г. К. Жуков Монголой Арадай Республикын Геройн алдарта. Монголой Арадай Республикын оборонын министр, армиин генерал Б. Дорж түрүүтэй МНР-эй делегаци наһа барагшые һүүлшын замда үдэшэхэ... Гнтэн Баатарһаа ерэһэн байна. Тэрэ венок табяа. Энэ венок дээрэ: «Монгол арадай үнэн хани Георгий Константинович Жуковта — МНРП-гэй ЦК-һаа, МНР-эй Арадай ехэ хуралай Президиумһаа, МНР-эй Министрнүүдэй Соведһоо» гэжэ бэшээтэй.

НРБ-гэй арадай оборонын министрэй орлогшо, генерал-лейтенант М. Асенов түрүүтэй Болгариин Арадай Республикын; ВНР-эй оборонын министрэй орлогшо, генерал-майор И. Пачек түрүүтэй Венгриин Арадай Республикын; ГДР-эй национальна оборонын министрэй орлогшо, генерал-лейтенант Х. Штехбарт түрүүтэй Германиин Демократическа Республикын; ПНР-эй национальна оборонын министрэй нэгэдэхи орлогшо, генерал брони Ю. Урбанович түрүүтэй Польшын Арадай Республикын; СРР-эй национальна оборонын министрэй орлогшо, генерал-полковник С. Цыркэ түрүүтэй Румыниин Социалис Республикын; ЧССР-эй национальна оборонын министрэй орлогшо, генерал-майор И. Ремек түрүүтэй Чехословакиин Социалис Республикын сэрэгэй делегацинууд совет бэлигтэ полководецые хүдөөлүүлгэдэ ерэжэ, венокнуудые табиһан байна.

Үдэрэй 11 час. Совет Армиин байшан руу хүн зоноор оруулхаяа болино. Г. К. Жуковай түрэл гаралынь, хани нүхэдынь, тала танилнуудынь зал соо үлэнэ.

Шаналал гашуудалай хүгжэм доро хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ правительственна комиссиин гэшүүд Г. К. Жуковай бэеын үнэһэн шарилтай урна зал сооһоо гаргажа, катафалк дээрэ табина. Тиин дээрээ Москвагай түб хүдэр аалиханаар дабшаба.

Шаналал гашуудалай митинг эхилнэ. КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Совет правительствын даалгабараар хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ комиссиин түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй оборонын министр Советскэ Союзай Маршал А. А. Гречко тэрэнийе нээнэ.

Мүнөөдэр совет арад, армии ба флодой сэрэгшэд совет элитэ ехэ полководец, Советскэ Союзай дүрбэ дахин Герой, Советскэ Союзай Маршал Георгий Константинович Жуковые гүнзэгы гашуудалтайгаар һүүлшын замда үдэшэжэ байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. Ленинскэ партиин үнэн сэхэ хүбүүн, манай ороной Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые эдэбхитэйгээр байгуулагшадай нэгэн ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай алдар суута герой полководец хахасажа байнабди.

Бүхы амяа наһаяа армиитай холбожо, Георгий Константинович Жуков юрын солдатһаа Советскэ Союзай Маршал хүрэтэр дайшалхы алдарта зам гаталаа. Тэрэ Коммунис партиин мүнхэ хүүгэдэй найдамтай совет сэрэгэй элитэ ехэ начальнигуудай нэгэнииндь болоно. Тэрэ 50 гаран жэлэй турша соо Коммунис партиин гэшүүн ябаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ Советскэ Союзай Маршал Жуковай полководческо бэлиг, эмхидхэхы арга шадабари бүрин дүүрэнээр элирһэн байгаа.

Партиин даабаринуудые дүүргэн, тэрэ хэдэ хэдэн фронтнуудые амжалтатайгаар командалаа, Москва ба Ленинград хотонуудые хамгаалха хэрэг эмхидхэлсээ, Ставкын түлөөлэгшэ, Верховно главнокомандалагшын нэгэдэхи орлогшо байһан дээрээ Георгий Константинович олон фронтнуудай ябуулгануудые залан хүтэлбэрилээ, стратегическэ шухала операцинуудые бэелүүлгэдэ хабаадаһан байха юм. Энээнэйнь түлөө совет хүүгэд, армии ба флодой сэрэгшэд тэрээндэ ехэ дуратай.

Советскэ Союзай Коммунис парти, Совет правительство Маршал Жуковай габьяае үндэрөөр сэгнээ.

Эрэлхэг зоригто солдат, гайхамшагта полководец совет арадай, эдээнэй сэрэгэй элитэ ехэ полководецые...

Георгий Константинович Жуковай түрэл гаралдань, тала танилдань гүнзэгы шаналал гашуудалаа мэдүүлнэбди.

Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүд дайшалхы түүхэдэ элитэ ехэ полководец, Советскэ Союзай Маршал Георгий Константинович Жуковай арюун дурасхаалые үмэнэ мүнхэ үлэнэ.

Удаань КПСС-эй МГК-гай секретарь Л. Н. Греков, авиациин маршал С. И. Руденко. Калугын электромеханическа заводой слесарь. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай ветеран В. П. Аманшин, Германиин Демократическа Республикын национальна оборонын министрэй орлогшо, генерал-лейтенант Хорст Штехбарт үгэнүүдые хэлэхэдээ, совет элитэ ехэ полководец, Советскэ Союзай Маршал Георгий Константинович Жуковай бэлиг шадабарие үндэрөөр сэгнэн, тэрэнэй арюун дурасхаалые зүрхэ сэдьхэлдээ хэтэдээ хадагалжа ябаха байһан тухайгаа мэдүүлбэд.

***

Шаналал гашуудалай митинг дүүрэв. Коммунис партиин, Совет правительствын хүтэлбэрилэгшэд Г. К. Жуковай бэеын үнэһэн шарилтай урна гар дээрэ үргөөд, Кремлиин хана тээшэ урагшаа дабшана. Ехэ бууга гурба дахин салют үгэлгэ, доро урна ханадаха хүндэлэд табигдажа, мраморна плитагаар бүглэн. Тэрээн дээрэ иигэжэ бэшээтэй:

Георгий Константинович ЖУКОВ

18 — 2 — 96 XII, 19 — 18 — 74 VI

Шаналал гашуудалай хүгжэм. Советскэ Союзай Гурэнэй Гимны үр жабхаланта хүгжэмөөр зэдэлнэ. Советскэ Союзай Маршал Георгий Константинович Жуковай дурасхаалые ёһолон хүндэлжэ, Совет Армиин сэрэгшэд жэрдэ алхаараар Улаан талмай дээгүүр үнгэрбэ.

(ТАСС).

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР В. А. ТИТЕНКЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленностиин системэдэ олон жэлэй турьшада аша үрэ ехэтэйгээр ажаллаһаниинь түлөө Загарайн аймагай Онохойн модо ябуулгаг комбинадай директор нүхэр Титенко Владимир Андреевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо В. УБЕЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан, 1974 оной июниин 21.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ

ХААНА ХОРГОДОХОБ?

Хура бороо, һалхи шуурган. «Теэд хаана хоргодохоб?» гэһэн ухаан бодол толгойдошни ороод ла, үбандa орoһон зумбараа шэнги, хаяа хана түшэнөөр, автобусдо хүлеэһэн зандаа үлэхэш.

Иимэнүүд ушар Улаан-Үдэ хотын автобусой олонхи зогсолто дээрэ тушаалдана. Жэшээнь «Вилдүк» гэжэ зогсолто дээрэ хупай оролоо сугларшоод, боростой шалкажа байхада, ороход газараа олохо ядан байһан нэгэтэ бэшэ харахат. Ехэнхидээ покадһоо буухан ашаатайшье, үхибүүдтэйшье хүнүүд энэ зогсоно. Таксинууд байжа үгэдэггүй. Хайшан гэхэб, городто ороно такси гү, али автобусдо һуужа ерэхэ гү гээд, харгын нүгөө бэедэ байһан зогсолто тээшэ гаража гүйхэдэш, машинанууд урагша хойшоо ябаад лэ халагдагүй. Гаража ядаад автобусhоо гээгдэшэхэш. Үгайдхадаа ябаган хүнэй гараха гэнэн тусхай тэмдэглэшэ үгы.

Хаяаэ болотор хүнүүд даража норошоод, халуун наранда шарагдажа байха юм бэ? Хэзээ хандахаб? Хаана хоргодохоб?..

Э. МАНЗАРОВ.
Зурагынь авторай.
Улаан-Үдэ.

МАНАЙ ФОТОКОРРЕСПОНДЕНТ Сергей Балдуевай зураг дээрэ Надежда Дондуповна Гылыковае харанат. Тэрэ Красноярска технологическа институт дүүргэһэнэйнгөө һүүлээр Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикада мастераар хүдэлжэ эхилээ һэн. Арбаад жэлэй турша соо энэ ажаллахадаа, Надежда Дондуповна үйлэдбэриие һайн мэдэхэ, ирин зүлгы зантай хүтэлбэрилэгшэ байһанаа харуулаа. Тэрэ һая оронок залуушуулда мэргэжэл шадабаряа дамжуулан үгэдэг юм.

Нүхэр Гылыкова ирлан нарижуулгын олон дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ, предприятида ехэ ашаг олзо оруулһан байна.

Хилын саанаһаа

• телефон • телеграф • радио

ЭБ НАЙРАМДАЛ БЭХИЖҮҮЛГЫН АША ТУҺАДА

Эб найрамдал хангахын, сахин хамгаалхын тула Советскэ Союз ехэ хүсэлэл оролдолго гаргана гээд Москвагай Бауманска һунгуулиин округой һунгагшадтай уулзалга дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ дотор хэлэгдэжэ гэхэ гадаадын хэблэл тэмдэглэнэ. Арад зоной аша туһада Совет гүрэнэй ехэ оролдолго гаргажа байһыень, Советскэ Союзай социально-экономическа хүгжэлтын харааа түсэбүүдэй бэелүүлэгдэжэ байһыень, энхэ тайбан, эб дээрэ эб найрамдал, социальна дэбжэлтэ хангахын түлөө тэмсэжэ байһыень КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин үгэ элирхэйлэн гэршэлээ гээд газетэнүүдэй шэнжэлэл дотор хэлэгдэнэ.

СОФИ. «Л. И. Брежневэй хэлэһэн тодо хурса үгэ Болгариин арад зоной зүрхэ сэдьхэл хүдэлгөө, — гэжэ Софиин университедэй ректорэй орлогшо, профессор Е. Атанасов мэдүүлээ. — Энэ хадаа Советскэ Союзай агуу ехэ Коммунис партиин, Совет гүрэнэй һанал бодол болоно. Амгалан еноор зэргэ оршохо һолитикын илан мандажа байһые элеэр харанади. Л. И. Брежнев энэ талаар ехэ габьяатай. Эб найрамдалай хэрэг бэхижүүлхын түлөө хүсэлэн оролдолго гаргадаг байһанааа тэрэ түрүү хүнэй тэмдэг бэе хүнүүдай зүрхэ сэдьхэлдэ баяр түрүүлнэ».

ВАРШАВА. Гадаадын политическэ фронт дээрэ һүүлэй жэлнүүдтэ КПСС эдэбхитэй ажал ябуулна гэжэ «Слово повшехне» газетэ Л. И. Брежневэй үгые шэнжэлэн бэшэнэ.

ДЕЛИ. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын, арадуудай аюулгүй байдал тогтоохын тула уласхоорондын байдалда Советскэ Союзай ехэ оролдолго гаргажа байһыень Л. И. Брежневэй үгэ батаар элирхэйлнэ гэршэлээ гээд Индиин ниитын ба политическэ элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, ИНК гэдэг хүтэлбэрилхы партиhаа парламентэй депутат Шашы Бхушан мэдүүлээ. Гадаадын политическэ ажал ябуулга, энээнэй гол ёһонууд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин үгэ соо элеэр харагдана. Советскэ Союзай эб найрамдалта үүсхэлые бидэ үндэрөөр сэгнэнэбди.

ВАШИНГТОН. США-гай олониитэ, хэблэл Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэдэ ехэ анхаралаа хандуулна. Президент Р. Никсоной алдабаний хэрэгээр СССР-тэ ерэхэеэ байһан тухай КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэһэн мэдүүлгэ түбэй ба провинциин газетэнүүд һайшаан үгэнэ.

БОНН. Ниитэ гэвропын зүблөө дары түгээр, амжалтатайгаар дүүргэхые, Европодо эб найрамдал, аюулгүй байдал хангахые Советскэ Союзай оролдожо байһыень Л. И. Брежнев элирхэйлэн гэршэлээ гээд Баруун Германиин «Ди вельт» баясад газетэнүүд бэшээ.

БОГОТО. Хүгжэжэ байгаа оронуудай, илангаа Латиин Америкын оронуудтай Советскэ Союзай харилсаанай холбоогоо үргэдхэхэ хүсэлэнтэй байһыень Л. И. Брежнев үшөө дахин баталба гэжэ Колумбиин парламентын гэшүүн Умберто Овьедо мэдүүлээ. Луис Корвалан, Родней Арисменди ба хүн түрэлтэнэй гэрэлтэ һайхан ерээдүйн түлөө бусад тэмсэгшэдые шорон түрмэнүүдһээ сулөөлхын тула совет коммунистнууд, совет арад өөдэһөөнь дулдыдаһан бүхы юумэ хэхэ ёһо байһые КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэһэн үгэнүүдые Латиин Америкын арадууд урма баяртайгаар угтаа гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. (ТАСС).

БЕЛГРАД

СССР-тэ ЭЛЬГЭЭНЭ

ТАСС

Санитарно-техническэ тухэрэлгэнүүдые бүтээдэг Югославиин хэдэ хэдэн предприятинууд энэ жэлэй һүүл болотор хүн галай, электрын 70 мянган плиткэ Советскэ Союзда эльгээхэ болоно. «Разноэкспорт» гэжэ совет гадаадын худалдаа наймаанай нэгэдэл ба дээрэ дурдагдаһан предприятинуудай гүйлөөлэгшэд энэ хэлсээндэ Чачак хотодо гар табяа.

Байшаа ондо Югославиһаа 100 мянга шахуу плиткэ СССР-тэ эльгээгдэжэ хараалагдана.

БЕЛГРАД

Ветеранудай съезд

ТАСС

Югославиада арадай-суулөөрэлгын дайнай тэмсэлдөөнэй ветерануудай холбооной VII съезд Загреб хотодо нээгдэбэ. 580 делегат. эдэнэй дунда фашис булимтагаршадта эсэргүү байлдаануудта хэмжээлэшэгүй эрэлхэг зориг гаргаһанайнгаа түлөө энэ үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн арадай 70 герой съездын хүдэлмэридэ хабаадана.

НЬЮ-ЙОРК

ҮНДЭР СЭГНЭЛТЭ

ТАСС

Совет медигүүд ехэ амжалтануудые туйлаа гээд Холбоото Штадуудай элитэ мэдээжэ врач-хирург М. де Беки Советскэ Союз соогуур ябаад һаяхан бусажа ерэһэнэйнгээ һүүлээр хэлэһэн байна.

Зүрхэ-һудалай үбшэнгүүдые эмнэхын аргалха талаар совет врачнууд туйлай ехэ амжалта, илалта туйлаа гээд зүрхэнэй хиругиин талаар американ элитэ мэдээжэ мэргэжэлтэ, СССР-эй Медицинын эрдэмэй академиин гэшүүн М. де Беки, АП агентствын корреспондентэй өөрэлэгдэхэдөө мэдүүлээ. Энэ хүшэр бэрхэтэй асуудалые шиидхэхэ талаар совет медицинэ ба американ медицинэһээ булюу байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. Мүнөөнэй түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаһан эрдэм-шэнжэлэлгын түбүүд Советскэ Союзда олоор эмхидхэгдэнэ. Эдэ бүгэдын ашаар зүрхэ-һудалай үбшэнгүүдэй эмнэлгэ аргатай ёһоор һонин байна гэжэ М. де Беки тэмдэглээ. Холбоото Штадуудһаа илгааниинь юуб гэбэл, СССР-эй хүн бүхэн минитээр аргалуулжа аргалха юм.

СССР-эй, США-гай хоорондохон харилсаанай һайжаха байһыень М. де Беки онсолон тэмдэглэбэ.

БУЭНОС-АЙРЕС

Аха дүүгэй һаналаа нэгэдэлгэ

ТАСС

«Португалиин арад зоной түйлаһан ехэ илалта Бразилиин улад зон үргэнөөр һайшааhа», — гэжэ Бразилиин коммунистнуудай «Воз операриа» газетын түрүү бэшэг дотор хэлэгдэнэ. Мүнөөнэй уласхоорондын байдал эб найрамдалай ба социализмын хүсэнүүдэй ажал ябуулгада таарамжатай һайгаар нүлөөлнэ, «хүйтэн дайнай» үе үнгэрэн оршоно байна гээд Португалиин фашизмын булигдалга үшөө дахин элирхэйлэн гэршэлээ гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

Хүшэр бэрхэтэй байдалда зэргэнүүдээ сахин бэхижүүлһэн Португалиин Компарти айхабтар тэсэбэритэй эмхидхэл сэхэтэй байгаа гэжэ Бразилиин коммунистнууд тоолоно гээд статья соо хэлэгдэнэ.

Португалидахи байдалай хүгжэлтын хойноһоо анхаралтайгаар адаглагдаг манай арад коммунизмда эсэргүү харша хүсэнүүдтэ шанга сохилто хэһэн түрүү үзэлтэй хүсэнүүдэй илалтые халуунаар амаршална гээд энээн дотор мэдээсэгдэнэ.

ТАНАНАРИВЭ

Газетэ бэшэнэ

ТАСС

Дэлхэйн бүхы оронуудтай, тодорхойлон хэлэхэдэ, социальна ба политическэ байгуулалтаараа дулдыдангүй, хүгжэжэ байгаа гүрэнүүдтэй харилсаа холбоогоо хүгжөөхөөр социалис оронууд байһан гэжэ Экономическа харилсан туһалалсаагын Соведэй Софида болоһон сесси гэршэлээ гээд Малагасийскэ радио шэнжэлэл соогоо мэдээсэнэ. Энэ эмхиин оршон социалис экономическа харилсааный, ажалай хубаарилгын асуудалнууд амжалтатайгаар шиидхэгдэжэ байна.

Бүхы гүрэнүүдтэй, тэрэ тоодо хүгжэжэ байгаа оронуудтай харилсаа холбоогоо социалис оронуудай хүгжөөхэ эрмэлзэжэ байһыень СЭВ-эй ажал ябуулга элирхэйлэн гэршэлнэ гэжэ «Мадагаскар матэн» газетэ бэшэнэ.

ГАВАНА

А ЖАЛАЙ ЩЭНЭ АМЖАЛТА

ТАСС

Агуу ехэ Октябриин социалис революциин 56 жэлэй ойн нэрэмжэтэ мачетерос-хүдэлмэришэдэй бригада-урагса хураалгаар хэдэ хэдэн сагай турша соо бригада 10 миллион арроб (нэгэ арроб 11,5 килограммтай адли) саахарай тростник хурааба. ажалай шэнэ амжалта туйлаба. Кубада саахарай тростник тариалгын бүхы түүхэдэ нэгэшье бригада иимэ үндэр үрэ дүн туйлаагүй юм. Бригадын шэнэ рекордоо июнийн 26-най һайндэртэ — национальна восстаниин үдэртэ зорюулһан байна.

ВАРШАВА

Харилсаагаа саашадань хүгжөөхэ

ТАСС

Заповеднигүүдые ба байгаалиин сахигдадаг бусад зүйлнүүдые хамгаалха талаар шэнжэлэлгын нэгэдэмэл программа зохёолгоо эрхүүлгэдэ. СЭВ-эй хабаатай оронуудай эрдэмтэдэй түрүүшын зүблөөн Краков хотодо болобо. Харилсаа холбоогоо саашадань улам үргэдхэхэ тухай олон талын договорто гар табигдаа. Зүблөөнэй дүүрэхэ дээрэ гар табигдаһан протокол, договор СЭВ-тэ хабаатай оронуудай ажал ябуулгые хамтаруулха, үргэдхэхэ болоно.

БЕЙРУТ

ЭЗЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙШҮҮЛЭЙ ХОРОТО ААША

ТАСС

Һүүлэй үдэрнүүдтэ Израилиин авиациин Урда Ливаанай һүүрин тосхонуудые зэрлиг бүдүүлигээр бомбодожо үедэнь 50 хүн алуулаа, 60 хүн шархатаа гэжэ Бейрудай хэблэл мэдээсэнэ. Агаараар добтолхо зэрлиг хэрэгээр Рашайя Аль-Фухар, Ат-Тайбе гэжэ районуудые ехэ бууяар бүхэдаа һалгааха, газарай хүрьһэ хордуулха хорон химикадууттай ракетануудые хэрэглээ.

Президент С. Франжьегэй түрүүлэгшэ доро Ливаанай Республикын Министрнүүдэй Соведэй засэдани болоо, Израилиин харата муудай добтолгонуудые уламжалан, орон дотор тохёолдоһон байдал хинахын тула шухала хэмжээнүүдые абаһан тухай премьер-министр Т. Сольхо даалгагдаһан байна.

СОЁЛОЙ ҺОНИН

РАЙМОНД ПАУЛСАЙ АЯЛГАНУУД

«Мелодия» фирмын Рижскэ фабрика латыш композитор Раймонд Паулсай 30000 пластинка гаргаба. Эгээ пианист, дирижер Раймонд Паулс олон жэлэй туршада Латвиин гүрэнэй филармониин эстрадна оркестрые хүтэлбэрилнэ. Тэрэ концертнүүдтэ гүйцэдхэгшөөр хэдэн зохёолнуудые, эдэнэй тоо болзорой турша соо ехэ халуунаар дуратайгаар зүрхэ сэдьхэл таталга байһан. Паулсай эстрадна хүгжэмэй ансамбль ажалаа эхилхэ юм. Залуу композитор класси хүгжэмые латыш арадай болон ехэ эстрада аялгые таарулан найруулна. Мүнөөнэй латыш поэдүүдэй зохёолнуудта «Озерный край», «Для кого цветешь, яблонька?», «Посвящение городу Лиепая», «Балтийскому морю», «Курземе» гэһэн дуунуудынь олондо мэдээжэ болоохой.

Раймонд Паулс 30 жэлэй саада тээ Латвиин ССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн, һүүлэрынь гүйсэжэ болонгүй, Латвиин комсомолой шанлай лауреат болоһон юм. Эстрадын талаар тэрэ нэрэ хүндэ гүрэлдэлтэй гэжэ хэлэгдэнэ. Консерваторидо һуража байхадаа, Моцарт, Бахай зохёолнуудые эрхимээр гүйсэдхэгшэ гэжэ тоологдоог һэн. Пианистын үнэмшэлгэтэй болоһон хойноо композициин классар Паулс латыш мэдээжэ симфонист Янис Ивановой һурагшань болоһон юм. Классическа хүгжэм зохёон найруулха талаар тэрэнэй түрүүшынь турша лагануд амжалтатай ябаа. Тедэ...

— Классическа хүгжэм зохёохо талаар ажалаа юундэ үргэлжэлүүлэнгүй һэмта? — гэжэ Паулсһаа асуубаб.

— Эстрадна хүгжэмые тэрэ мүртэй юумэн бэшэ гэжэ һаная аалта?—гэжэ тэрэ асуудалаар намда харюусаба. — Эстрадна дуун олондо олгосотой, һанал бодолоо олонда дамжуулха харуулжа болохо. Мүнөө, жэшээнь, хоорой гүйсэдхэхэ дуунуудые зохёожо байнахайб. Ехэ хамжаатай найруулгануудые зохёохые һанааландагби. Олон хүнэй һайшаалһан ба мүн удаан ажалтай байхаб. Олон хүнэй зүрхэ хүдэлгэхэ гэжэ юумэ зохёожо, урдань амжалта асарһан гэжэ талаар хүдэлхэ гү, али уншагшадые дахуулһан һургажа, ондоо, тэдэнэй танил бэшэ хүгжэм зохёохо гүйсэдхэхэ гү гэжэ бодолгото болодогби. Тиин хоёрдохи замыень шэлэн абаа һэм. Тиигэжэ нёдондо авторска программа шагнагшадай анхаралда таба һэм. Тэрэнэйнеэмин олон хүн ойлгоогүй һэн. Тиигээшье үзэгшэд энэ программа бэлдээб. Тэрэние гүйсэдхэхэдэ, зал дүүрэн байгаа. Тиигэжэ иимэ хүгжэмдэ дурагүй хүнүүдтэ гоё һайханиие ойлгуулжа шадаад байна гэжэ һананаб. Шагнагшадые һайн һайхан юумэндэ һургаха, тэдэнэй хүгжэм ойлгохые үргэдхэхэ — энэл даа, композиторай нангин үүргэ.

Латвида, мүн республикын гадуур мэдээжэ композиторой Раймонд Паулс нимэлээ даа!

Ригын эстрадна оркестртэй хамта композитор Москва, Ленинград, Кишинев, Фрунзе болон ороной бусад олон хотонуудаар айлшалһан байна.

Композитор хилын саанаһаа мэдээжэ болонхой. Польшо, Венгри, Чехословаки, Финлянди ба ГДР-тэ тэрэ ансамбльтайгаа хамта ошоһон байха юм. Ростогто үнгэргэгдэдэг Балтиин эб найрамдалай долоон хоногто гүйсэдхэжэ Паулс Раймонд хэдэн дуунуудые найруулһан юм.

СОЁЛОЙ ҺОНИН

ТЕАТРАЙ МҮНДЭЛЭЛГЭ

Түрүүшынхээ гастрольдо гарад ябаха үедэнь эдэнэйэрын театрай болохо гэбэ болод түрэһэн юм.

Тбилисиин театральна институдай актерско-режиссерско курсын студентнүүд Грузиин районуудаар ябажа, тэдэнэй диплом зүжэгөө харуулһан юм. Энэнь грузин аха авторнуудай новеллэгээр найруулагдажа, театрта табигдахаар болгогдоһон зүжэг һэн. Тэрэ хамта ехэл һайшаагдаад байгаа. Гастрольдо ябашэгшэ зүжэгшэд гастрольдо гараа, студентнүүр үнэхөө һонирхуулжа, шадаха байһан гэжэ ойлгоо һэн. Тэдэнэй һанал болодые хабааһан түрүүшынь зүжэг, уран искусствые өөрынгөө ойлгоор харуулһан хүнүүдэй анхарал татажа шадаа бшуу. Тиигэжэ эмхилэ найдал түрэһэн студентнүүдэй өөрын театр байгуулха гэжэ шиидэһэн юм.

Марджанишвилиин нэрэмжэтэ театрта хүдэлжэ байһан режиссер Сандро Мревлишвили ажалаа орхижо, урагшаа эрмэлзэлтэй эдэ хүбүүд, басагадай һаналые хүдэлжэ, хамтаржа эхилэһэн байгаа.

Комсомолой ЦК болон республикын культурын министерство эдэнэй һаналые дэмжэбэ. Театр байгуулха гэһэн һаналынь олон хүн дэмжэбэ. Залуушуулай түршалгын театр-студи нигэжэ бии болобо.

Театр оорын байшантай. Архитектурын хомөрой шухаг хүшөө — Метехиин хэрэм соо зүжэгүүдэе бэлдэнэ. Хэрэмэй досоо тальгеань тэрэ уран зургаар олоо болгоо. Гэрэлтүүлгын аппаратураһаа бэшэ эмэршье техника эндэ хэрэглэгдэнэгүй. «Театр гэжэ гурбан хабтагай, нэгэ сюжет, амидан хүн мүн» гэһэн Лопе де Вегаүй хэлэһэн үгэнүүдые тэдэнэр халан абажа, хараалһанаа бүтээжэ эхилээ бэлэй. Зүжэгүүдынь нээмэл талмай дээрэ, хүн зоной нюдэн дээрэ болохо — нэгэшье нюуса юумэн үгы.

Зунай дулаан үдэрнүүдэй болохоор, театрайхид зүжэгүүдээ газаа, сэбэр агаарта харуулдаг болоно. Шулуун хада дээрэ баригдаһан нэгэ харэм Эсхил, Софокл, Аристофаниис наадахада, зохид шэмэглэл болоно. Тедэ энэниие үшөө ерээдүйн хараа бодолнууд...

Ахамад режиссер Сандро Мревлишвилиин хүтэлбэридэг театрай труппа арбан дурбэн актерһоо бүридэнэ. Миша Чавчавадзе — театрай уран хуршаша, Маша Кобахидзе — литературна хүтэлбэрилэгшэ.

«Люди, гляньте на лозу», Шекспирэй «Гамлет» — иимэ хоёр зүжэг бэлдэгдэжэ, бэлэн болонхой. Эдэ зүжэгүүдээ харуулһан үдэрынь Тбилисиин театрай мүндэлһэн үдэр гэжэ тоолодогоо.

Валентина РЫЖОВА.
(АПН).

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

ЭРЭЛХЭГ ЗҮРХЭ-ТЭЙШҮҮЛДЭ

Эхэ орон доторнай эхилһэн шухала удха шанартай Байгал-Амарай түмэр зам барилга дээрэ оронһоймнай хизаар, область, автономито республиканууд өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые эльгээжэ эхилбэ.

Улаан-Үдын авиапредприятиин коллектив БАМ-ай барилгада хабаадалсахаар комсомол-залуушуулай тусхай экипаж июниин 12-ой үдэр холын аян замда үдэшэбэ. «АН-2» тухэлэй агаарай онгосын командираар комсомол хүбүүн Зоригто Дамбаев, хоёрдохи пилодоор ВЛКСМ-эй гэшүүн Василий Алексеев гэгшэд томилогдоһон байна.

Ажалдаа амжалта туйладаг, эдэнэрэй жолоододог агаарай онгосо БАМ-ай хүтэлбэрилэгшэд, түлөөлэгшэдэй баригдажа байгаа хүдэлмэреэ, саашанхи ажалайнгаа газар нютагуудые агаарһаа хёрхоор шэнжэлжэ үзэхэдэнь аргагүй ехэ туһаламжа хүргэхэ болоно.

Манай республикын комсомол хүбүүдэй жолоодоһон онгосо Улаан-Үдэ — Хурамхаан — Тазы — Кумора — Уоян — Муя гэһэн маршрудаар ниидэхэ юм. Тиихэдээ эдэнэр агаараар үнэтэ ашаа, хэрэгсэлнүүдые саг соонь зөөжэ байха зорилготой.

И. ХРАПУНОВ.

ЕХЭ БАРИЛГАДА ХАБААДАЛСАХАН Ь

— Манай республикын газар дээгүүр гараха Байгал-Амарай түмэр харгын барилгануудта эльгээгдэхэ тусхай библиотекэ бүридхэгдэжэ эхилбэ гэһэн соносхол һурагшадһаа гадна, институдаймнай багшанарые угаа ехээр һонирхуулаа, бахархуулаашье, — гээд соёлой институдай партиина бюрогой секретарь Б. Б. Батуев урма баяртайгаар хөөрэнэ.

Тус институтда һурагшад БАМ-ай барилгын эхилһэн газарта һуралсалай тусхай практика гарахаар ошохо юм. Тиихэдээ эдэнэр практика гарахынгаа хажуугаар Бүхэсоюзна ударна барилга дээрэ хабаадагшадые шефтээ абахаар шиидаһэн байба. Эдэнэр барилгашадай отрядуудта хүрэхэдөө барилга тухай ном тарааха, лекци, хөөрэлдөө үнгэргэхэ, шэнэ номууд тухай шэнжэлэл хэхэ, эллэб янзын зугаа наада эмхидхэхэ зорилготой. Энээнһээ гадна, барилгашадай хэжэ байһан хүдэлмэридэ туһаламжа үзүүлхэ.

Мүнөө тус институдай арбан гурбан студент Нижний Ангарск — барилгын эхилжэ байһан газарта ошонхой.

Дээрэ дурсагдаһан арбан гурбан студентнэр институдайнгаа ниитын хүдэлмэридэ хододоо эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсадаг, гансал «4», «5» гэһэн сэгнэлтэ абадаг.

Бүхэсоюзна габшагай барилгын хүдэлмэридэ хабаадалсажа, Эхэ оронойнгоо баялигые арьбадхалсахые хүсэһэн эдэнэр институдаа дүүргэтэрээ зунайнгаа амаралтын үедэ жэл бүри иишэ ерэжэ, өөһэдынгөө хубитые оруулалсаха гэһэн уялга студентнэрэй урда абаһандань омогорхон баясамаар.

Манай корр.

БУРЯАДАЙ ФОТО-ЗУРАГ БАРУУН БЕРЛИНДЭ

Нёдондо республикымнай 50 жэлэй ойдо зорюулагдажа эмхидхэгдэһэн фотовыставкэдэ харуулагдаһан зүйлнүүдһээ олон зурагууд Москвада, Н. К. Крупскаягай нэрэмжэтэ арадай урлалай түбэй байшанда табигдаһан юм.

Тус выставкые гансашье манай оронойхид бэшэ, харин хилын саана ехээр һонирхоһон байна. Тиин Баруун Берлиндэхи германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй гүйлтаар выставкын шэлэгдэмэл һайн зурагууд Баруун Берлин эльгээгдэбэ. Тэдэ зурагуудай дунда манай республикын мэдээжэ фотожурналист Федор Сорокиной «Номгон татуур» гэһэн бүтээл оролсобо гэжэ дээрэ дурдагдаһан байшангай директор Буряадай журналистнуудай холбоонной правленидэ мэдээсэбэ.

Ц. ДУГАРОВ.

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

СЭБДЭГ ХҮРЬҺЭТЭЙ НЮТАГТА ОВОЩ ТАРИГДАБА

Яруунын аймагай «Комсомольский» совхозой газар дайда 1,5—2 метрһээ сааша зундаашье гэдэлэггүй, мүнхэ сэбдэг хүрьһэтэй нютаг гэжэ тоологдодог. Урдань эндэ огородой ногоон эдеэ тариха тухай бодомжолдоггүй байгаа. Энэ нютагта огородой эдеэн үнэтэй бэлэй. 1000 дүрбэлжэн метр талмай эзэлһэн теплицэ түрүүшынхеэ баригдажа, энэ жэлдэ ашаглалгада үгтэбэ.

Теплична ажахыда мүнөө ажалай халуун хаһа түлэг дундаа ябажа байнхай. Механизаторнууд нуурай эрьедэ бүлүүр станци тодхожо, уһанай томо цистернэ табяа. «КВ-200» тухэлэй котел цистернэтэй холбоһон байна. Бүлеэн болотороо халаагдаһан уһан соргоор гоожон, теплицэнүүдтэ тараагдана.

Эндэ гол түлэб эхэнэрнүүд ажаллана. Тэдэнэр хара хүрьһэ обоолжо, Шэтын областиин «Верхнечитинский» совхозһоо асарагдаһан үгэрсын рассада һуулгаһан байна.

Мүнхэ сэбдэг хүрьһэтэй нютагай эрхэ байдалда огородой ургамалай баян ургаса ургуулха гээшэ хүшэр хүндэшэг ажал бэзэ? Тиибэшье һаа, хүдөө ажахын институт дүүргэһэн агроном Татьяна Филиппова огородшодой бригадые хүтэлбэрилхэдөө, нютагтаа үгэрсын ургаса хуряажа абаха зорилго урдаа табинхайнь энэл даа.

А. БАБУШКИН.

„ШҮДХЭРТЭЙ СҮНДҮҮГ“ —НАРҺАТАДА

Яруунын аймагай соёлой байшангай дэргэдэ хоёр жэлэй саада тээ драмын коллектив байгуулагдажа, тэрэниие Илья Лубсанов даажа абаа һэн. Тэрэ гэһэнһээ хойшо эндэ нилээд ехэ ажал хэгдээ. Олон шэнэ зүжэгүүд табигдажа, хүнүүдшье оюун бэлигэйнгээ талаар урган хүмүүжэһэн байна. Жэшээнь, һүүлэй үедэ табигдаһан драматург Макашкин «Трибунал» гэжэ зүжэг аймагай түб Нарһата тосхоной, Мужыха, Гүнэ, Тэлимбэ нютагуудаар хүн зондо һайшаагдаба. Мүнөө хүдөөгэй артистнууд Цырен Шагжинай «Шүдхэртэй сүндүүг» гэжэ зүжэг табихаар бэлдэжэ байнхай.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

ТАНИЛСАГТЫ: эдэмнай манай республикын ниислэл хотын 7-дохи столовын 4-дэхи разрядай тогоошод, ВЛКСМ-эй гэшүүд Валентина Бакланова (баруун гарһаа), Мария Иванова гээшэ. Энэ столоводо орожо эдеэлэгшэд эндэхи хүдэлмэрилэгшэдтэ хододоо һайниие хүргэжэ гарадаг байна. Ушарынь юуб гэбэл, эдэнэр эдеэ хоол амтатай һайнаар бэлдэдэг юм. Комсомол басагад халаанайнгаа нормые хоёо үлүүлэн дүүргэнэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЗУГААТАЙ, ХҮХЮУН ДАА

Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой Далайтын фермэдэ хүдэлдэг малшадай ажаһуудаг саб сагаахан гэрнүүдтэй зэргэлһэн сэнхир хүхэхэн үнгэтэй вагончик хүнүүдэй анхарал татадаг. Энэ хадаа манай клуб гээшэ. Малшаднай эндэ сүлөөтэй сагаа үнгэргэхэ дуратай юм.

Тиигэншьегүй яахаб. Һарадаа 3—4 удаа кино харуулагдадаг байхаһаа гадна, һониин намтартай хүнүүдтэй уулзалганууд үнгэргэгдэдэг, лекци, хөөрэлдөөнүүд ходол болоjo байдаг юм. Жаргалантын участково больницын хүдэлмэрилэгшэд бэеын ариг сэбэрые сахиха тухай темээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн, элүүр энхын булан эмхидхэһэн байна.

«Горизонт-204» тухэлэй телевизор вагон-клуб соомнай тодхоо. Мүнөө малшад Москвагай болон нютагайнгаа һониниие телевизорээр хаража байха аргатай болобо. Тиихэдэ Сэлэнгын соёлой байшангай дэргэдэхи агитбригада концерт-наада харуулжа байдаг юм.

Соёлоймнай гуламтын һайнаар хүдэлхэ хэрэгтэ вагон-клубые даагша Виктор Алексеевич Февралев горитойхон хубитаяа оруулна. Хабарай эхилһэнһээ хойшо энэ нүхэр вагон-клубта хонон, үнжэн байжа, малшадай сүлөө сагаа таатай зохидоор үнгэргэхэ ябадалые гүйсэд дүүрэнээр хангажа шадаа. Коммунист Виктор Алексеевич үнгэрһэн һунгалтын үдэрнүүдтэ тон һайнаар бэлдэжэ, малшадайнгаа дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулһан юм. Эндэхи малшад оронойнгоо дээдын зүргаанда хэд хүбүүд, басагадаа һунгаха байһанаа үни хада мэдэһэн байгаа һэн.

Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, сүлөөтэй сагаа аятай зохидоор үнгэргэжэ байха вагон-клубтай болоһондоо, бидэнэр үнэн сэдьхэлһээ баяртайбди.

Ц. БАДЛУЕВ,
Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой малшан.
Сэлэнгын аймаг.

ШАНДА ХҮРТЭБЭ

Москвада, СССР-эй граждан авиациин министерствын мэргэжэлтэдэй дунда Бүхэсоюзна хоёрдохи конкурс үнгэргэгдэһэн байна. Тус конкурсдо Улаан-Үдын авиапредприятиин хүдэлмэрилэгшэд — пассажирнуудай билетүүдые тэмдэглэдэг, комсомол басаган Светлана Шилкова, пассажирнуудые угтажа самолёдуудта һуулгадаг Нина Гусева-Выжкова гэгшэд тус конкурсдо хабаадаһан юм. Эдэнэр конкурсын дүн гаргахада, түрүү һууринуудай нэгые эзэлһэн байба. Шилкова — табадахи, Гусева-Выжкова арбадахи һууринуудые эзэлжэ, конкурсын шангуудта хүртэбэ.

И. ХРАПУНОВ.

ЭРДЭМТЭД ХҮДӨӨ ГАРАБА

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай хэлэ, бэшэгэй болон арадай аман зохёол шэнжэлдэг секторэй эрдэмтэд Баргажанай аймагаар ябажа, арадай аман зохёол суглуулхаар мүнөөдэр мордобо. Тэдэнэр энээнһээ урда жэлнүүдтэ Түнхэнэй, Яруунын, Хориин, Хэжэнгын аймагуудаар ябажа шэнжэлгэ хэһэн хүдэлмэриингөө дүн «Буряад арадай онтохонууд» гэһэн ном болгон согсолһон байна. Мүнөө Баргажан ошоһон экспедициин бүридэлдэ хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат Елизавета Васильевна Баранникова, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй таһагай хүдэлмэрилэгшэд Светлана Сумановна Бардаханова, Виктор Шагдинович Гунгаров гэгшэд оролсоно.

Ч. ГОМБОИН,
СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай хэлэ, бэшэгэй таһагай хүдэлмэрилэгшэ.

Котокель нуур дээрэ...

П. ЯХНОВЕЦКИИН фото.

МАНАЙ КОМАНДА ТҮРҮҮЛЭЭ

Спорт

Аха дүү Монголой Арадай Республикын болон манай Буряадай АССР-эй спортсменүүдэй дунда хирэ хирэ болоод лэ, нүхэр ёһоной уулзалганууд үнгэргэгдэжэ байдаг юм.

Байгша оной июниин 6-һаа 10 болотор Улаан-Баатар хотодо һур харбалгаар уласхоорондын мүрысөө үнгэргэгдэһэн байна. Мүрысөөндэ Буряадай АССР-эй, Чехословакиин, Польшын, МНР-эй хоёр команданууд хабаадалсаба.

Манай республикаһаа СССР-эй спортын мастернууд А. Гармаев, Д. Дансаранов, А. Бутхаев, Б. Цыбиков, Д. Очирова, С. Будажапова, Л. Рандина, С. Тараскина гэгшэд тус мүрысөөндэ хабаадалсаһан байна.

Мүрысөөн Монголой Арадай Республикын ниислэл — Улаан-Баатар хотын стадион дээрэ июниин 6-най үглөөнэй 10 часһаа эхилһэн.

Уласхоорондын мүрысөөе һур харбалгаар Монголой федерациин президент, медицинын институдай ректор нүхэр Балдандоржын нээжэ амаршалгын үгэ хэлэһэнэй удаа, спортсменүүдэй дунда шанга тулалдаан эхилбэ.

Мүрысөөнэй эхилһэн түрүүшын үдэрһөө хура бороо орожо, һур харбагшадта хүшэрхэн байба. Тиибэ ябабашье һаань, дүрбэн үдэрэй туршада үргэлжэлһэн нааданай дүн гаргахада, манай республикын суглуулагдамал команда 12.242 очко абажа, түрүү һуури эзэлбэ. Эрхимлэгшэдһээ 46 очкогоор гээгдэһэн МНР-эй команда хоёрдохи, Польшын Арадай Республикын спортсменүүд гурбадахи һуури эзэлһэн байба.

Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн спортсменүүдтэ барюулагдахаар бэлдэгдэһэн 30 медальнуудһаа арбыень манай командын гэшүүд абажа, нютагаа бусажа ерэбэ. Тэдэнэй дундаһаа Дымжу Очирова, Дандар Дансаранов хоёр алтан медальнуудта хүртөө. Спортын мастер Д. Очирова, 30, 50 метрэй зайнуудта эрхимлэжэ, хоёр алтан медальда хүртэһэн байна. Мүн Анатолий Гармаев — 90, Аркадий Бутхаев, Людмила Рандина гэгшэд 30 метрэй зайда эрхимлэжэ, мүнгэн медальнуудта хүртэбэ. Дандар Дансаранов — 90, Аркадий Бутхаев 50 метрэй зайда үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ гурбадахи һуури эзэлжэ, бронзо медальнуудта хүртэһэн байна.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Польшын Арадай Республикын спортсменка Кристина Юрченко, Монголой Арадай Республикын түлөөлэгшэ Ж. Занаа, Чехословакиин спортсменка Слеберова гэгшэд түрүүшын гурбан һуури эзэлээ.

Уласхоорондын мүрысөөндэ ерэһэн социалис республикануудай түлөөлэгшэдэй хаанашье ябахадань, Монголой Арадай Республикын ажалшад хүндэмүүшэ ёһоор угтажа, сагаан эдеэгээр угтаһан, баяр баясхалан хүргэһэндэнь халуун зүрхэнэй баярые хүргэн гараа һэмди.

Манай корр.

Футбол. ТҮРҮҮЛҺЭН ЗАНДАА

СССР-эй «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг Сибирь болон Алас-Дүрна зүгэй зонын футболистнуудай дунда ээлжээтэ — арбан нэгэдэхи уулзалга үнгэргэгдэбэ. Наадан июниин 19-дэ үнгэргэгдэжэ, эндэ 16 командын футболистнууд түрүү һуури эзэлхын түлөө тулалдаһан байна. Уулзалгын дүн хаража үзэхэдэ, айлшаар ошоһон нэгэ команда шүүһэн, хоёрынь тэнсэһэн байба. Эдэнэр хэд бэ гэхэдэ, Барнаулай «Динамо», Томскын «Торпедо», Нижний Тагилай «Уралец» команданууд болоно.

Хабарһаа хойшо үнгэргэгдөөд ябаһан уулзалгануудта нэгэшье командада шүүгдэнгүй наадажа эхилһэн «Динамо» командын футболистнууд мүрысөөнэй таблица толгойлжо ябаһан Новосибирскын «Чкаловец» командада айлшалһан юм. Тиихэдээ айлшаар ошоһон командын футболистнууд шадамар бэрхээр наадажа, талмайн эзэдые 1:3 гэһэн тоотойгоор «бүдэрүүлжэ», шухала хоёр очко өөртөө бэшүүлээ.

Нүгөөдэ — «Торпедо» командын футболистнууд Курганай «Зауралец» командада айлшалхадаа, талмайн эзэдтэй 0:0 тоотойгоор тэнсэжэ, нэгэ һуури урагшаа дабшаһан байна. Мүн Нижний Тагилай «Уралец» команда Хабаровскын футболистнуудта айлшалхадаа, уулзалгаа 1:1 тоотойгоор дүүргэжэ, тэнсэбэ.

Тус бүриһөө 11 очкотой болоод, нааданай таблицада дүрбэ, табадахи һуури булялдажа эхилһэн манай «Сэлэнгэ», Благовещенскын «Амур» командануудай уулзалга 0:2 тоотойгоор дүүрэбэ. Айлшаар ошоһон «Сэлэнгын» футболистнууд талмайн эзэдтэ шүүгдэхэдөө, гурбан һуурияар сухариба.

Һүүлэй хэдэн уулзалгануудые өөһэдынгөө стадионууд дээрэ үнгэргэжэ эхилһэн Урда-Сахалинай «Сахалин», Петропавловск-Камчатский хотын «Вулкан» командануд айлшаар ошоһон футболистнуудые шүүжэ гарахадаа, мүрысөөнэй таблицада байдалаа һайжаруулба. «Сахалинай» футболистнууд Челябинскын «Локомотивые» 1:0, «Вулкан» «Нефтяникые» 2:0 тоотойгоор шүүһэн байна.

Удаадахи наадан июниин 23-да үнгэргэгдэхэнь. «Сэлэнгэ» энэ үдэр наадахагүй. Манай футболистнууд ээлжээтэ наадаяа июниин 27-до өөрынгөө стадион дээрэ үнгэргэхэ. Айлшаар манайда мүрысөөнэй таблицада түрүүлжэ ябаһан Новосибирскын «Чкаловец» команда ерэхэ болонхой.

Уншагшадай анхаралда мүнөөдэрэй байдалаар мүрысөөнэй таблица толилогдобо.

Команданууд	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ	Очко
«Чкаловец» Н-Сиб.	11	8	1	2	19: 8	17
«Динамо» Барнаул	10	6	4	0	16: 3	16
«Иртыш» Омск	11	6	3	2	15:10	15
«Амур» Благовещ.	10	5	3	2	14: 8	13
«Торпедо» Томск	10	5	2	3	9:10	12
«Вулкан» П-Камчат.	9	5	1	3	9: 6	11
СКА Хабаровск	9	4	3	2	15:13	11
«Сэлэнгэ» Улаан-Үдэ	10	4	3	3	9: 8	11
«Зауралец» Курган	11	4	3	4	11:10	11
«Луч» Владивосток	9	4	2	3	17:10	10
«Локомотив» Шэтэ	10	3	3	4	8: 8	9
«Автомобилист» Красн.	10	3	2	5	8:12	8
«Авиатор» Эрхүү	10	3	2	5	12:18	8
«Сахалин» Ю-Сах.	9	2	3	4	6: 9	7
«Шахтер» Прок.	10	2	3	5	8:13	7
«Уралец» Н-Тагил	11	1	4	6	8:13	6
«Нефтяник» Тюмень	11	2	2	7	10:20	6
«Локомотив» Челяб.	11	1	2	8	7:22	4

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июниин 24-һөө 30 болотор

ПОНЕДЕЛЬНИК, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — Дамжуулгын программа. 19.05 — телевизионно һонин (буряадаар). 19.20 — «Сэнхир номин огторгойдо» гэжэ телевизионно фильм үхибүүдтэ харуулагдаха. 20.05 — «Буряадай уран зохёол» гэһэн дамжуулга. 20.35 — «Хоёр-хоёроороо дууладаг бэлигтэн» — Эстониин телевидениин фильм-концерт. 21.05 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 21.20 — Соносхолнууд. 21.25 — «Мэндэ амар, манай эсэгэнэр» — телевизионно зүжэг. 22.45 — Литвагай ССР-эй искусствын бэлигтэнэй концерт.

ВТОРНИК, 25

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — Дамжуулгын программа. 19.05 — Телевизионно һонин. 19.20 — «Как волк Вова на Марс летал» и «Лесные дозорные» гэжэ кукольна фильмүүд үхибүүдтэ харуулагдаха. 19.50 — Совет дуунай концерт. 20.10 — Тарилгын хойноһоо харууһалга тухай дамжуулга. 20.25 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 20.40 — Соносхолнууд. 20.45 — И. Штраус. «Венэдэхи уулзалганууд» — Красноярскын хүгжэмтэ комедиин театрай зүжэг.

СРЕДА, 26

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.20 — Классическа барилдаагаар Европын чемпионат. Мадридһаа дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 18.50—19.00 — Забһарлалга. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — Футболоор СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Динамо» (Киев). Хоёрдохи тайм (үнгэтэ). 20.15 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ Уласхоорондын V конкурс дээрэ.

Улаан-Үдэ. 21.00 — Телевизионно һонин. 21.15 — «Түрүү дүй дүршэл — хүдөөгэйхидтэ» гэһэн дамжуулга хэгдэхэ (буряадаар). 21.35 — «Илагдаагүйшүүл» — телевизионно документальна фильм.

«Орбита». 22.10 — «Хадын горхоной дуунууд» — телевизионно документальна фильм. 22.20 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ Уласхоорондын V конкурс дээрэ. 22.50—23.00 — Забһарлалга. 23.00 — Футболоор дэлхэйн чемпионат. ФРГ-һээ дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 00.45—02.30 — Забһарлалга. 02.30 — Футболоор дэлхэйн чемпионат. ФРГ-һээ дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 20.50 — «Хани нүхэдэй уулзалга» — уран зохёолой киноочерк.

«Орбита». 21.00 — «Жаргалтай байхын түлөө» — телевизионно уран һайханай фильм.

ЧЕТВЕРГ, 27

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 16.00 — Искусствын бэлигтэнэй концерт (үнгэтэ). 18.50—19.00 — Забһарлалга. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — Футболоор дэлхэйн чемпионат. ФРГ-һээ дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 21.00 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ Уласхоорондын V конкурс дээрэ. 21.30 — «Хүн ба хуули».

Улаан-Үдэ. 22.00 — Телевизионно һонин. 22.15 — «Таһай бэшэгүүдээр» гэһэн дамжуулга.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 22.00 — «Кино болгон бүүлгагдаһан уран зохёол». «Ваня абга» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 23.40 — Концерт. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ПЯТНИЦА, 28

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — «Горн» — һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 18.30 — «Соколик» гэһэн телевизионно уран һайханай фильм үхибүүдтэ харуулагдаха.

«Орбита». 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ Уласхоорондын V конкурс дээрэ.

Улаан-Үдэ. 21.00 — «Үдэшын Улаан-Үдэ». 21.30 — «Новобранцы неба» — телевизионно документальна фильм. 22.10 — «Неизвестная» — телевизионно зүжэг.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 21.00 — «Документальна экран». 22.15 — «13 стульев» — телевизионно богони зүжэгүүдэй театр (үнгэтэ). 23.20 — Оренбургын гүрэнэй ород арадай хоорой концерт (үнгэтэ). 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

СУББОТО, 29

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10 — Үхибүүдтэ зорюулагдажа. «Таабаринууд ба тайлбаринууд» гэһэн дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 13.25 — «Циркын аренэ дээрэ». 14.15 — «Совет ороной үхибүүд». «Замай эхин» гэһэн телевизионно документальна фильм түрүүшынхиеэ харуулагдаха. (үнгэтэ). 15.15 — «Ан амитадай аймаг» (үнгэтэ). 16.15 — «Атлантика» гэһэн телевизионно зүжэг түрүүшынхеэ харуулагдаха. 17.30 — «СССР-эй хара металлургиин министр И. П. Казанец танда харюусана» (үнгэтэ). 18.00 — «Атлантика» зүжэгэй үргэлжэлэл. 18.50 — 19.00 — Забһарлалга. 19.00 «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — «Алтан орфей» эстрадын дуунай уласхоорондын фестивалиин лауреадуудай концерт. Болгариһаа дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 21.15 — «Хүн, Газар дэлхэй. Замбуулин» (үнгэтэ). 21.45 — «Мэндэ амар, доктор?» — телевизионно уран һайханай фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха (үнгэтэ). 23.05 — Уран шүлэг. «Газар дэлхэй дээрэ амар мэндэ ажаһуухын түлөө». Совет поэдүүдэй шүлэгүүд. 23.20 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ Уласхоорондын V конкурс дээрэ. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ВОСКРЕСЕНИ, 30

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10 — «Мүнөөдэр — совет залуушуулай үдэр». 13.20 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 14.20 — «Великий конспиратор» гэжэ телевизионно зүжэг һурагшадта харуулагдаха (үнгэтэ). 15.50 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ Уласхоорондын V конкурс дээрэ. 16.35 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 17.35 — Буряадай комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан залуушуулай дуунуудай телевизионно конкурсын түгэсхэлэй концерт.

«Орбита». 18.30 — «Сагаан һүни» — искусствын фестивалиин түгэсхэлэй концерт. Ленинградай С. М. Кировэй академическэ оперо, баледэй театрһаа дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 22.50—23.00 — Забһарлалга. 23.00 — Футболоор дэлхэйн чемпионат. ФРГ-һээ дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 00.45 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 01.15 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ Уласхоорондын V конкурс дээрэ. 02.00 — «Соколик» — телевизионно уран һайханай фильм. 02.30 — Футболоор дэлхэйн чемпионат ФРГ-һээ дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита». 17.35 — Уласхоорондын һонин. 18.05 — «Наполовину всерьез» — телевизионно богони зүжэгүүдэй театр (үнгэтэ). 18.50 — 19.00 — Забһарлалга. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

«СПОРТЛОТОГОЙ». «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖ

«Спортлотогой». «Спортлото-2-ой» июниин 20-до Москвада үнгэргэгдэһэн тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото» — 11 (велоспорт), 38 (һур харбалга), 42 (хүндэ атлетикэ), 43 (фехтобани), 46 (хоккей), 47 (бүмбэгэтэй хоккей).

«Спортлото-2» — 11 (велоспорт), 13 (уһанай-санын спорт), 17 (уран һайханай гимнастика), 27 (мотоспорт), 30 (далбагата спорт), 33 (регби).

(ТАСС-ай корр.).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Шэнэ туйлалтанууд тээшэ» — түрүү бэшэг. Мухар-Шэбэрэй аймагта» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. Партиина ажабайдалай хронико. «Манай ниитын эдеэ хоол» — В. Вороновой статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «Һүүлшынь замда үдэшэбэ»

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Эгээн һайн зүжэгүүдээ харуулхабди». Шог ёгто расскаэ.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10 — Һурагшадта — «Будильник» (үнгэтэ). 13.40 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» (үнгэтэ). 14.40 — «Хүгжэмтэ киоск». 15.10 — «Хитадай тусхайлагдаһан район». 2-дохи дамжуулга. 15.40 — «Лучиһа» гэжэ дуунай инструментальна һайн дуранай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 16.05 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ) 17.05 — Уласхоорондын панорама. 17.35 — «Укрощение огня» — уран һайханай фильм (2-дохи сери, үнгэтэ). 18.50 — 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — футболоор дэлхэйн чемпионат. ГДР-эй, ФРГ-гэй суглуулагдамал командануд наадаха. ФРГ-һээ дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ) 21.10 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын V конкурс. 21.55 — А. С. Пушкин «Анджело» — телевизионно зүжэг түрүүшынхеэ харуулагдаха. 22.50—23.00 — Забһарлалга. 23.00 — Футболоор дэлхэйн чемпионат Польшын, Италиин суглуулагдамал командануд наадаха. ФРГ-һээ дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ).

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

«БУРЯАД ҮНЭН» 1974 оной июниин 23. 4-дэхи хуудаһан. Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-02453. Заказ № 0044